

MAGYAR

HUNGARIA VI., Vilmos császár-út 55. BUDAPEST
Nagys. Kozma András úrnak

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelőszerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Németországból Rómába utaznak a román államférfiak

Bejelentette a miniszterelnök a minisztertanács előtt a német és az olasz kormányok meghívását

Bucurestiből jelentik: Szerda délután 6 órakor a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak *Gigurtu* miniszterelnök elnöklése alatt. A miniszterelnök közölte a kormány tagjaival, hogy őt és a külügyminisztert a német birodalmi kormány meghívta Németországba. Hasonló természetű meghívás érkezett az olasz kormánytól is.

A miniszterelnökség közli, hogy *Gigurtu* miniszterelnököt és *Manoilescu* külügyminisztert távollétük alatt, július 25-tel kezdődőleg *Mihail* tábornok, helyettes miniszterelnök helyettesíti.

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség közli: A fasiszta kormány meghívására *Ion Gigurtu* miniszterelnök és *Mihail Manoilescu* külügyminiszter július 27-én, szombaton Rómába utaz-

nak, ahol a Duce és Ciano külügyminiszter fogadják őket.

Tiso és Tuka is Németországba utazik.

Berlinből jelentik: A Stefani ügynökség jelentése szerint *Tiso* szlovák államelnök és *Tuka* külügyminiszter *Mach Sano* kíséretében rövid látogatásra Németországba érkeznek. Német hivatalos körök leszögezik, hogy ezek az összes látogatások a délkelet-európai helyzet rendezésére és a béke megszilárdítására irányulnak. Szó lesz gazdasági kérdésekről is.

Ankara-i jelentés szerint Von *Papen* ankarai német nagykövét pénteken valószínűleg jelentés-tételre utazik Berlinbe. A német-török kereskedelmi egyezményről és más időszerű kérdésekről számol be.

Szovjet-Oroszország nem kérte Romániától demokratikus kormány kinevezését

Az orosz hivatalos távirati iroda cáfolata

A bucuresti rádió jelenti: A moszkvai Tass-ügynökség határozottan cáfolja az egyik amerikai lapnak azt a híret, hogy a szovjetkormány Romániától egy demokratikus kormány bevezetését kérte.

Cáfolja a Tass a szovjet-török tárgyalásokról elterjedt hírt is, valamint az egyik külföldi sajtóügynökség azon híret, hogy a Szovjet repülőgépeket szállít Angliának.

(Moszkva. Reuter.) Sir *Stattford Cripps* moszkvai angol nagykövét hosszas megbeszélést folytatott *Locorski* helyettes külügyi népbiztossal.

A szovjet hozzájárult Gafencu moszkvai kinevezéséhez. Tiltat visszarendelték Londonból.

Moszkvából jelenti a D. N. B.: A szovjetországi kormány hozzájárult *Gafencu* volt külügyminiszternek moszkvai követté való kinevezéséhez.

Bucuresti jelentés közli, hogy a román kormány visszahívta *Tilea Viorel* londoni román követet. E jelentéshez a német távirati iroda hozzáfűzi, hogy *Tilea* a németellenes irányzat képviselője volt.

Ülést tartott a kormány gazdasági bizottsága.

Bucurestiből jelentik: Kedden este *Gigurtu* miniszterelnök vezetésével ülést tartott a kormány gazdasági tanácsa. Az ülésen *Leon* pénzügyminiszter beszámolót mondott az ország pénzügyi helyzetéről és felhatalmazást kért újabb pénzügyi törvények kibocsátására. A gyapjú árát hetvenegyleben állapította meg. Hozzájárult a gazdasági bizottság ahhoz, hogy Bulgáriából: *Constanta* részére tüzfát hozzanak be. Hivatalosan megállapították a bivalyhús árát a szegényebb néprétegek érdekében. A hadfelszerelésügyi miniszter beszámolt a hadfelszerelés eddigi eredményeiről és a jövő szükségleteiről.

A román kisiparosok szövetségének küldöttsége a miniszter előtt.

Bucurestiből jelentik: *Stan Gicescu* munkügyi miniszter kihallgatáson fogadta a román kisiparo-

sok szövetségének egy küldöttségét, amelyet *Samoil*, a szövetség elnöke vezetett. A küldöttség emlékiratot nyújtott át, amelyen nagyobb hitel engedélyezését kéri a román kisiparosok támogatására.

A Nemzet Pártjának felhívása a köztisztviselőkhez.

Bucurestiből jelentik: A Nemzet Pártjának

Száznyolcvan ügyvéd kér elhelyezést

A beszarábiai ügyvédek emlékirata a kormányhoz

Bucurestiből jelentik: A beszarábiai menekült ügyvédek bizottsága emlékiratot juttatott el a kormányhoz, valamint a fővárosi bank és iparvállalatok igazgatóságaihoz, amelyben feltárják nehéz helyzetüket és javaslatokat tesznek elhelyezésükre vonatkozólag. Az emlékiratban többek között ezeket írják:

„Felhívásunkkal nem az a célunk, hogy egy meg nem érdemelt és átmeneti magántámogatást kolduljunk. Reméljük, hogy önök meg fogják érteni, miszerint a mi helyzetünk az állami és a nemzeti szolidaritás kérdése, amely alól az Önök intézménye sem képezhet kivételt arra való hivatkozással, hogy az összes helyek már be vannak töltve. Azt hisszük, hogy nem szabad elhanyagolni a szellemiséget, amelynek mi, ügyvédek, mi tartományunkat magasabb nemzeti érdekből adták át, hogy megmentsek a katasztrófától az ország többi részét és ezzel az átadással szükség-szerűen feláldozták életpályánkat és vagyonunkat és igazságtalanság lenne, ha azok, akik megkímélték a bennünket ért szerencsétlenségtől, nem vennék ki részüket a mi támogatásunkból. A megmentett vagyonuk egy részével.

Abban a meggyőződésben fordulunk most Önökhöz, hogy bármilyen anyagi áldozat, amelyet most egy magánvállalat hoz, jelentéktelen az idők

legfőbb vezetősége kiadta 8-ik számú körrendeletét. Eszerint: Azok a köztisztviselők, akik mozgósítva vannak, vagy akiket egyébként katonai szolgálatra hívtak be, a Nemzet Pártja létesítéséről szóló törvény szerinti határidőn augusztus elsején túl is beiratkozhatnak a pártba és pedig leszerelésüktől számított 30 nap alatt. A Beszarábiából és Észak-Bukovinából menekült köztisztviselők tartózkodási helyükön augusztus 15-ig iratkozhatnak be a Nemzet Pártjába. Azok, akik a jelen rendeletben engedélyezett újabb határidőig nem iratkoznak be, a Nemzet Pártjának megalakításáról szóló törvény rendelkezései szerint megtorlában részesülnek.

A Nemzet Pártjának vezértitkársága közli még, hogy azok a közalkalmazottak, akik még nem töltötték be 21-ik életévüket, nem kötelesek beiratkozni a pártba.

Elszámolásra hívja fel a minisztérium a Beszarábiából és Észak-Bukovinából menekült prefektusokat és polgármestereket.

Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter ismételen felhívást intézett a Beszarábiából és Észak-Bukovinából menekült vármegyei prefektusokhoz és polgármesterekhez, hogy augusztus 29-ig tegyenek jelentést a minisztériumnak, hogy az oroszoknak átengedett területek kiürítése alkalmával milyen intézkedéseket tettek a román közvagyon megmentése érdekében. Egyidejűleg felhívja a miniszter a kiürített területek volt prefektusait és polgármestereit, hogy a gépkocsikat, amelyek hivatalaik rendelkezésére állottak, szolgáltatásukba be.

Törölték a zsidó hitfelekezet államsegélyét.

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely azonnali hatállyal megvonja annak az egymillió leinek a folyósítását, amelyet a költségvetésben a zsidó hitfelekezet államsegélye címen irányoztak elő.

követelményeivel, vagy azzal a katasztrófával szemben, amelyet elszenvedhetek volna a mi áldozatunk nélkül, akik mindent feláldoztak, mert ezt kérte tőlünk a Haza, így rendelte Isten és a nemzet magasabbrendű érdeke. De megengedhető volna-e, hogy egyesek elpusztuljanak a nemzet érdekeiért és koldulni kényszerüljenek, mások pedig összes előnyeiket élvezzék egy olyan áldozatnak, amelyből nem vették ki részüket, vagyis, hogy meggazdagodjanak mások rovására, ami ellentétben áll az ésszerűség, az emberiség és a testvériség elemi követeléseivel. Úgyünk nagy igazsága készítet bennünket arra, hogy ezzel a felhívással forduljunk önökhöz.

Eppen ezért a menekült ügyvédek testületének és főleg a 180 beszarábiai menekült ügyvédnek és főleg a megbízásából felkérjük önöket, hogy sziveskedjenek az igazgatótanács ülésén elé terjeszteni kérésünk elvben elfogadását és meghatározni azokat az állásokat, amelyeket az önök intézeténél, vagy vállalatánál az általunk képviselték részére fenntarthatnak, vagy teremthetnek. Meg vagyunk győződve arról, hogy önök nemcsak szószólói, de támogatói is lesznek kérésünknek, amiért fogadják előre is köszönetünket és hálánk kifejezését.”

Az emlékiratot számos ügyvéd írta alá, élükön *Luca Brânză* és *Sebastian Teodorescu*. Kiseney volt polgármesterével.

A petróleum-vidékek elpusztítására vonatkozó angol-francia terv

A Duna elzárásával akarták megakadályozni a szövetségesek a gabona- és a petróleum-szállításokat

Berlinből jelentik a Centropa-Press: A 6-ik számú Fehérkönyv, amelyet a német külügy-minisztérium ad ki, közli az okmányokat a nyugati hatalmaknak a romániai petróleum-vidék elpusztítására vonatkozó terveiről.

A 30-as számú okmány Leon Wernernek a francia kormány megbízottjának október hó 1-én kelt jelentése:

„Minden intézkedés megtörtént a román kőolaj-ipar elpusztítására. Az angol és francia mérnökök munkában vannak.”

A jelentésből még az alábbiak derülnek ki: Leon Wengert, a francia munkaügyi minisztérium küldötte Bukarestbe utazott azzal a megbízással, hogy Thierry francia követ vezetése alatt tervezetét készítsen a romániai kőolaj-kútak, finomítók, raktárak és szállítási eszközök elpusztítására, hogy ezáltal Németországot, éppugy, mint 1916-ban, megfosszák attól a lehetőségtől, hogy petróleum-szükségletét Romániából fedezze. Ennél az eljárásnál figyelembe kellett venni, hogy Románia évi kőolaj-termelése most 6 millió tonna, vagyis háromszor akkora, mint 1916-ban. A belföldi fogyasztás körülbelül 1500-000 tonnát tesz ki, tehát 4500.000 tonna kerülhet kivitelre. De ennél nagyobb mennyiséget kellett volna elpusztítani a francia-angol terv szerint, mert az volt a felfogás, hogy német uralom esetén a román belföldi fogyasztást nagymértékben lehet csökkenteni. Tehát, — hangzott az utasítás, — lehetőleg mindent el kell pusztítani.

Wenger szeptember 16-án érkezett Bukarestbe, Pierre Angot százados kíséretében. Wenger még ezen a napon érintkezésbe lépett a francia követséggel. Már az első megbeszélés után szükségesnek látták, hogy Wengernek egy sereg francia mérnököt adjanak segítségére, akik különböző petróleumtársaságok szolgálatában állanak, egyúttal francia tiszti rangjuk van s a kőolaj-termelés és feldolgozás különböző ágainak szakértői.

Thierry bukaresti francia követ még szeptember 18-án bemutatta Wengert Sir Reginald Hoare angol követnek. Wenger egyúttal érintkezésbe lépett az angol követség kőolaj-szak-

értőivel és a petróleumtársaságok angol mérnökeivel. A rombolási terveket a franciák dolgozták ki, s azokat az angoloknak kellett jóváhagyniok.

A 31-es számú okmány Thierry bukaresti francia követnek a francia külügyminisztériumhoz intézett 1939 szeptember 28-iki táviratát tartalmazza. Ez a távirat a dunai hajózás

Pamfil Şeicaru „a londoni bankok titkairól” ír a leleplezéssel kapcsolatban

A *Curentul* részletesen ismerteti a fenti okmányokat s Pamfil Şeicaru vezércikkét ír a kérdéssel kapcsolatban.

— Nekünk abban az időben jól kiegészített és költséges információs szolgálatunk volt, amelynek bizonyára voltak értesülései Wenger úr tevékenységéről. Minthogy pedig az angol-francia tervek ismereteseek voltak, miért nem vontuk le mi ennek összes bel- és külpolitikai következtetéseit? Már ezek a rombolási szándékok is világosan megmutatták, hogy nem tartatunk ki az addig követett irányvonalon, ha nem akarunk egy szép napon olyan tragikus elszigeteltségben maradni, amilyenben tényleg maradtunk. Felmerül tehát a kérdés: miért nem követtük szigorúan a román érdekeket? Képtelenek voltunk, vagy pedig érdekeltek? A tehetségtelenség nem mentés. Viszont arra vonatkozólag, hogy nem játszottak-e közbe a román nemzeti érdekektől távolálló érdekeltségek, — csak akkor kapunk magyarázatot, ha más zsákmányolt okmányokat is közölni fogunk még a németek. Ne lepjen meg minket, ha a németek ismert alaposágukkal, kutatni kezdenek nemcsak a francia vezérkar titkos irataiban, hanem a bankok letételeiben, tranzfer-ügykezelésében, saffjaiban is. Ha egy pillantást vetünk Európa térképére, láthatjuk, hogy a németek urak már Amszterdamban, Rotterdamban, Hágában, Antwerpenben, Brüsszelben, Párizsban, Lyonban s már csak London maradt hátra, hogy adatgyűjtő szenvedélyüket e

Most jelent meg

Dr. Biró Vencel:

Gr. Mailáth G. Károly
erdélyi r. kath. püspök életrajza

Ara 200 lei.

Megrendelhető a Magyar Lapok kiadóhivatala útján.

megbénítását javasolja. A Dunának a Vaskapunál könnyen lehetséges elzárásával nemcsak a Romániából történő kőolajszállítás, hanem a gabonaszállítás is nagymértékben megakadályozható, — javasolta Thierry és hozzáfűzte, hogy rendelkezésére állanak azok az eszközök, amelyekkel ezt a tervet meg lehet valósítani.

tekintetben is kielégítsék. Csak ezért sajnálom, ha a németek még Anglia megszállása előtt békét kötnek az angolokkal, mert akkor nem tudnánk behatolni a londoni bankok titkaiba is. Hadd tudjuk meg mi is, mi volt a mi kormányunk tétlenségének a titka abban az időben, mikor Wengert az angolok és a franciák megbízták, hogy a román petróleumipart teljesen pusztítsa el. Mert a németek értenek ahhoz, hogy leleplezzék a plutokráció idealizmusának rejtett indokait. Európa megújodásához szükséges ez a művelet, szükséges a zsidó-szabadkőműves demokrácia bérenceinek a leleplezése.

Rendelet az új munkarendszerről

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap szerdai számában rendelet jelent meg az új munkarendszerről. A rendelet felfüggeszti azokat a rendelkezéseket, amelyek a napi munkaidőt 8 órában és a heti munkaidőt 48 órában határozták meg, úgyhogy ennél hosszabb munkaidőt is megenged. Az új rendelkezés külön bizottságok engedélye alapján lehetővé teszi a nők éjszakai munkáját is. Tilos a sztrájk s új rendelkezések szabályozzák a munkások és magántisztviselők szabadságidejét is.

Furcsa találkozó

Írta: Arató Béla

Két levelet írtam eddig életemben. Szüleim már régen a falusi kis temetőben nyugosznak, rokonaim pedig nincsenek. Kinek írtam volna?

Az egyik levél felnőt koromban íródott, a másik pedig elemista koromban. Az elsőnek a tartalmát már rég elfelejtettem, azt se tudom, hogy kinek küldtem, de a másodikra még mi is jól visszaemlékszem. Ennek az eredetét még el is tudom mesélni.

Számánórán történt, ezelőtt harminc esztendővel. Azt kérdezte tőlem a tanítóm, hogy mennyi kettőnek a fele. Nem tudom, mi történetet velem, az ördög bujt-e belém, vagy a csínytelenség csiklandozta meg az agyamat, elég az hozzá, így feleltem:

— Kettőnek a fele, három.

A fiúk, meg a lányok elképedve néztek rám és várták, hogy lesujtsom a végzet fűzfavessző alakjában újú és bohó fejemre, de tévedtek. A tanító úr nem dorgált meg, hozzám se nyúlt, csak ennyit mondott:

— Rendben van, fiam, de elvárom, hogy amit mondtál, egy napon belül be is bizonyítsd.

Persze, hogy nem tudtam bizonyítani. No, igen bántott a dolog, mert a tanító úr mindig jó szívvvel volt irányomban. Egész nap

nem hagytam nyugton a felkúszómat. Végre úgy eszejele beláttam, hogy rosszul eszejeletem, amikor a tudományjal újat hízttam. Asztalhoz ültem és ékes szavakkal bocsánatot kértem a mestereimtől.

Mondom, erről a két levélről tudok, amelyet életemben írtam. Kapni meg éppenséggel egyet sem kaptam. Nem bánt a dolog, legalább nem kell firkálnom. Vagy talán údorodom a levélírástól? Fogalmam sincs róla.

Képzelmek a meglepetésem, amikor alig egy hete, a postás csöngetett be hozzám. Előadhattam a megjelenésén, mert eddig sose kerestett a levélhordó.

— Mit óhajt? — kérdeztem bizalmatlanul. — Levelet hoztam, nagyságos uram — mondta vigyorogva a derek ember. — Hm... finom lélek írhatta, mert igen szűz.

Mit tehettem mást, átvettem a küldeményt. Igaza volt a postásnak, valóban kellemes illat szállt ki belőle. Ugyan ki írhatta? Megnéztem a bélyegzőlenyomatot. Uzon. Onnan keltezték a levelet. Hm... Uzon. Ugyan ki írhatta. Megálljunk csak. Persze. Jártam valamikor arófelé, mégpedig hivatalos ügyben. A határt tagosítottuk. Majdnem két hétig voltam abban a kis faluban. De ki írhatta? Mivel nem tudtam a titkot megfejteni, felbontottam a borítékot. Az aláírást kerestem. Ez a név állt a végén hetykén és magabizóan: Veronika... Veronika!... Aha... már emlékeztem. A szövetséget vezetőjének volt a lánya. Szép nő volt. Magas, székszemű és dús fekete haj omlott a

vallára. Veronika. Most már arra is emlékeztem, hogy igen kedveltem. Talán szerettem is. Ámbár az utóbbi megállapításra nem mernék egész bizonyossággal igent mondani. Hogy ő szeretett-e? Alig hiszem. Legfeljebb meglárt maga mellett. Mert szeles, hű és érzékeny lélek volt. Sose tudtam kiismerni. Ugyan mi akarhat tőlem?... Húsz esztendő múltával, mert annyi ideje, hogy onnan elkerültem a fővárosba. Olvasni kezdtem a sorokat.

„Kedves Laci!

Képelem, mekkora szemet mereszt majd, amikor a levelet olvassa. Hja, érik az embert néha örömök is, nemcsak bánatok. Mert remélem, sirni fog a boldogságtól, hogy jelentkeztem. Igaz, sokára jutott eszembe drága Laci, de ami késik, nem múlik. Hogy van és mit csinál mindig? Hallja! Emlékszik még rám, ugye? Persze, hogy emlékszik, hiszen szeretett is valaha. No, igen kíváncsi vagyok magára. Hogy néz ki és mi lett a szerény kis mérnök-ből a hosszú esztendők alatt. Mert régen nem láttuk egymást. Remélem, nem sokat változott. Én legalább még mindig a régi vagyok. Derék, szép és tele életkedvvel. Annyi udvarlóm van, mint égen a csillag. Talán még eggyel több is. De nekem egyik se kell. Még várok, hiszen alig múltam... szóval remekül nézek ki. De nem írok magamról többet, hiszen úgy is látni fog. Vagy még nem mondtam? Hát igen, elme-gyek Kovásznára a jövő hét szombatján. Tudja szívem, kicsit reumás a lábam. Az, amelyik magának mindig úgy tetszett. És, mivel senki

Schütz Antal méltatása az Osservatore Romanoban

Az *Osservatore Romano* hosszabb cikkben méltatta dr. Schütz Antalnak, a budapesti Pázmány Tudományegyetemen Rector Magnificus-á történeti kinevezését. Megemlíti, hogy az európai tudós 1916 óta működik az egyetem hittudományi szakán. Dr. Schütz Antal most 60 éves. Különösen értékesek az emberiség metafizikai problémái körül Szent Tamás bölcselete alapján végzett kutatásai. Krisztusról, a történelem keresztény értelmezéséről és a házasságról tartott előadásorozatai, amelyek később könyv formájában is megjelentek, különösen nevelő hatásúak és sikeresek voltak. Dr. Schütz Antal értékes tudományos munkássága mellett mint tanár, ifjúsági nevelő és szervező is a legkiválóbbak közé tartozik. A Prohászka püspök által elindított magyar vallási megújulás méltó folytatója és jelenlegi vezére. A beléje vetett általános bizalmat fejezi ki az is, hogy a magyarság „Magister Hungariae” címmel tüntette ki.

A francia partok közelében van az angol Jersey sziget, amit elfoglaltak a németek. A repülőtér és annak kikötőépülete teljesen ép állapotban jutott a németek birtokába.

A büntetés órájának elkövetkezéséről beszélt a francia külügyminiszter

A francia állampolgárság elvesztéséről hozott törvény hivatalos magyarázata

Vichyből jelentik: Marquet francia belügyminiszter rádióbeszédet intézett a néphez. Beszédét azzal a megállapítással kezdte, hogy Franciaország eddig a hazugság uralma alatt élt. Most azonban ütött az igazság órája. A katasztrófa igazi oka a politikai, gazdasági és szociális kimerültség volt. Franciaország most a tökéletes szabadelvű és parlamentáris rendszer romjai alatt hever. Az igazság és a büntetés órája üt a politikai és katonai hanyagságokért. Elsősorban azonban az újjáépítésre kell gondolni. A meg nem szállt francia területen még mindig másfélmillió belga és négy millió francia menekült van. A kormány első feladatának tekinti, hogy ezeket ismét haza juttassa. Európában — mondotta végül a francia belügyminiszter, — új és igazságosabb rendet létesítenek és Franciaország beleilleszkedik ebbe a rendbe.

Francia körökben magyarázatokat fűznek az állampolgárság elvesztéséről szóló törvényhez. Az

állampolgárság elvesztéséről szóló törvény csak azokat a franciákat érinti, akik az állam területét a hatóságok megbízása nélkül, vagy jogos ok nélkül hagyták el. A kiutasításokat mindig bizonyos meghatározott esetekben rendelik el. Azok, akik kivonták magukat az állampolgári kötelezettségek alól, nemcsak az állampolgárságukat veszítik el, hanem vagyonelegtétellel is tartoznak.

A francia rádió szerdán közölte azoknak a francia minisztereknek és képviselőknek a névsorát, akik júniusban a Massiglia gőzökre szálltak és elhagyták Bordeaux-t. Ezek között négy olyan képviselő is van, aki az elutazás pillanatában a hadsereg alakulataihoz tartozott. Most vád alá helyezik őket kijelölt helyük elhagyása miatt. Végül, a politikai felelősségre utalva közölte a francia rádió, hogy a hajón van Daladier, Mandel és Campinchi is, akik ahhoz a kormányhoz tartoztak, mely 1939-ben megüzente a háborút.

Hullamerikai külügyminiszter javaslata a pánamerikai értekezlet előtt

Az amerikai államok együttes védnökségét ajánlja az Amerikában levő európai gyarmatok felett — Julius 30-ig az Egyesült Államok ki akarja erőszakolni a tanácskozások befejezését

Havannából jelentik: Az itt folyó pánamerikai értekezlet kedden titkos ülést tartott. Az ezutáni nyilvános ülésen Hull USA külügyminisztert a béke fenntartásának kérdéseivel foglalkozó bizottság elnökévé választották. Suarez mexikói külügyminisztert a gazdasági bizottság elnökévé, Nello argentin megbízottat a semlegességi bizottság elnökévé választották.

A pánamerikai értekezletől érkezett újabb jelentés szerint Hull amerikai külügyminiszter vezetése alatt az egyes küldöttségek zárt ajtók mö-

gött tárgyalják az amerikai földrészen lévő európai gyarmatbirtokok kérdését és a gazdasági kérdéseket. Rövidesen határozatot szeretnének hozni és ezért keresztülvitték, hogy csak csütörtök délig lehet a megoldásra nézve újabb javaslatokat előterjeszteni. Csütörtök este az értekezlet átnézi a küldöttségek által benyújtott anyagot és szétosztja az illetékes bizottságoknak.

Szombat este újabb teljes ülés lesz. Julius 30-án megtartják az értekezlet záró ülését, ha az Egyesült Államok kormányának addig sikerül keresztülvinnie a kívánt határozatokat. Hir szerint Hull az európai gyarmatok feletti védnökség kérdésében áthidaló javaslatot tett. A javaslat szerint az amerikai államok együttesen, vagy egyenként vállalják el a mandátumokat. A védnökséget mindig az a három állam látja el, amelynek az illető gyarmathoz földrajzi és gazdasági szempontból a legnagyobb érdeke fűződik.

A csütörtöki ülésen az értekezlet az amerikai kereskedelmi forgalom megkönnyítésére irányuló technikai kérdésekkel foglalkozik. Mind a 21 állam számára szükséges vámintézkedéseket óhajtanak bevezetni.

A fegyverszüneti szerződések nem érintik Franciaország amerikai birtokait.

Vichyből jelentik: (Havas.) A francia kormányhoz közelálló körökben Hull amerikai külügyminiszter legutóbbi nyilatkozatával kapcsolatban kijelentették, hogy a német-francia és olasz-francia fegyverszüneti szerződés feltételei egyáltalában nem érintik Franciaország amerikai birtokainak jogrendjét. Martinique, Guadeloupe és Guyana a XVII-ik században lettek francia birtokok. A francia kormány teljes mértékben fenn akarja tartani az öszekötöttést e területek és az anyaország között.

Washingtonból jelentik: Mint jelentettük, a szenátus hadügyi bizottsága elfogadta azt a törvényjavaslatot, mely az Egyesült Államokban bevezeti az általános katonai kiképzés kötelezettségét. A törvényjavaslat 42 millió 18—62 év közötti férfi lajstromozását mondja ki. Ebből 11 millió katonát akarnak kiképezni. A javaslat a jövő héten kerül a szenátus elé.

ismerősöm nincs abban a faluban, magát kérem meg, várjon majd az állomáson, hogy elkálauzolhasson a „Pokolvár”-fürdőbe. A vonatom délelőtt tizenegykor érkezik. És, hogy rátalálhassunk egymásra, ismertető jeltől is gondoskodtam. Nekem egy csokor, nyíló muskálili lesz a jobb kezemben, amelyet szoroson magamhoz szorítok majd érkezésemkor. (Jó ötlet, mi és nem megszokott.) Maga pedig egy csokor rózsát öleljen magához. Így biztos, hogy nem tévesztjük el egymást. Hát csak legyen részen és okvetlenül várjon a jövő szombaton. No, Isten vele. A többit szóval. Üdvözlé: Veronika.

— Ez ő, — sóhajtottam fel, ahogy a levél tégere értem. Veronika. Bevállom, kicsit megzavart a jelenkezése, ha mindjárt nem is egészen a személyemnek szólt. Ördögbe is, hiszen az ideálom volt.

És a jelzett napon, frissen borotválkozva, gyönyörű rózsacsokorral a kezemben, csakugyan megjelentem a pályaudvaron. Öt percet előbb értem a tetthelyre. Bevállom, izgatott a viszontlátás. Sokat reméltem tőle. Ahogy így várok, egyszer csak megszólalt a vonat érkezését jelző harang. A csilingelő hangok hallatára elpirultam és szívem hevesen dobogni kezdett. Ezt verte, kalimpáita: Veronika, Veronika... Közben tódult kijelől a nép. Magamhoz szorítottam a csokrot. Ebben a pillanatban mellém lép egy öreg néni.

— Jé, milyen szép rózsák. Eladó?
— Nem, — hebegtem röstelkedve.
— Kár.

Nem feleltem, mert tölem alig ötven lépésműre feltűnt a ragyogva vörös muskálilvirág.

— Itt a Vera, — suttogtam. — Siessünk hát hozzá.

De nem tudtam megmozdulni, mert az, aki a virágot tartotta, hasonlított ugyan a volt ideálomhoz, de Urám Isten, mi lett belőle. Lehetett vagy száz kiló és olyan három gyönyörű toka ékeskedett az álla alatt, hogy... br... megborzadtam. Ez lenne Veronika? No és az öltözéke hogyan nézett ki? Lompos és divatját mult ruha fityegett rajta.

— Mit tegyek, mit tegyek, — töprengtem kétségbeesetten. Én ugyan meg nem szólítom. Lesz ami lesz.

Vera közben apró szemével kutató a várakozókat fűrkészte. Jaj, csak észre ne vegyen, mert akkor végem van. Mit csináljak, hogy a katasztrófa be ne következzen? Hopp, megvan. A néni... a néni... aki az előbb a rózsáimat kérte, még mindig engem figyelt, azaz a virágom. Hozzá ugrottam.

— Nénike... Itt a virág.

— Ó, de aranyos. Eladja?

— Nem!... Magának ajándékozom.

A jó lélek nem habozott. Kikapta kezemből és ahogyan gyöngye lábait birták, elfutott.

Urám bocsáss meg bübös lelkemnek, én is elszaladtam.

Nem tudom, mi történt aztán. Egy bizonyos, megmenekültem.

NAGY KATONÁK

KEITEL

a német véderőfőparancsnokság főnöke

Írta: Csizsár Béla

A német véderő legfontosabb posztját tölti be Keitel vezérezredes, a német véderőfőparancsnokság főnöke. Az ő feladatköre egészen sajátos német katonai beosztás: tulajdonképpen vezérkari főnök, de voltaképpen ennél jóval több és szétágazóbb a működési területe. Tudjuk, hogy a hadműveleteket végső fokon maga a Führer irányítja, ő a vezérkari főnöke a német hadseregnek. Keitel a vezér legbensőbb katonai munkatársa, első tanácsadója minden hadi kérdésben, vele vitatja meg mindig a legrészletesebben a különböző hadműveleteket. Együtt állították fel a kutnói, a flandriai és a franciaországi nagy csata haditervét és ő dolgozta ki a legrészletesebben a Führer általánosságban körvonalazott gondolatait. Ezenkívül Keitel az a katonai vezető is, akinek kezébe összeraknak mindazok a kérdések és feladatok, amelyek olyan nagy hadigépezetnél, mint amilyen a német véderő, a vezetés és irányítás tekintetében előadódhatnak. Itt nemcsak a három fegyvernem együttműködésének összehangolását kell érteni a különböző harcateren, hanem jóval inkább azokat a problémákat, amelyek a hadigazdálkodás vezetésével, a fegyverzet, a különböző katonai és hadianyagutánpótlással függnek össze. Nehéz fogalmat alkotni mindazoknak a feladatoknak a sokféleségéről, amelyek katonai, hadigazdálkodási és politikai téren is nap nap után a főparancsnokság főnökére hárulnak. Mint az eddigi eseményekből látható, Keitel ezeknek a feladatoknak kitűnően megfelelt és a Führer oldalán a legjobb szolgálatokat tette német hazájának a győzelem kivívása érdekében. A franciaországi nagy hadműveleteket valóban ki is fejezhette be a legérdemesebben a compiégnai tárgyalások vezetésével, mint Keitel vezérezredes, Hitler bizalmának letéteményese és első munkatársa?

Élete, pályafutása éppen olyan egyszerű, mint maga az ember. Szászországi származású, Göttingenben járt gimnáziumba, majd a katonai akadémiára lép és 1901-ben mint zászlós a wolfenbütteli negyvenhatodik tüzérezred kötelékében kezdi el katonai pályáját. Itt lett később ezredsegéd, s mint ilyen, vonult a világháborúba 1914-ben. A tizedik hadtest kötelékében tör előre csapatával Franciaország felé és résztvesz a marnei csatában. Közvetlenül a visszavonulás után Reimsnél megsebesült, éppen azon a napon, amelyen megkapja a 2. osztályú vaskeresztet. Nemsokára kapitánnyá nevezik ki, a marnei csatában tanúsított magatartása és teljesítményei következtében, majd ezredütegparancsnokká lesz az első vonalban. 1915 tavaszán a tizedik tartalékos hadtest vezérkaránál teljesít szolgálatot, amely a Vogézekben, Galiciában és Szerbiában, majd 1916-ban Verdun poklában harcolt. Később átvezénylik a főhadiszállásra és itt a Rbb központihoz srndl etaoih srndlu srndm teljesít szolgálatot. A világháborúnak mind a négy évét kint tölti a fronton. Amikor bekövetkezik az összeomlás, Keitel a veszélyeztetett keleti tartományokba siet, hogy a betörő ellenséggel felvegye a harcot. Ezekben a határharcokban is kitűnteti magát; majd visszatér szász hazájába 1919-ben. Barátai és családja rá akarja venni, hogy kísérelje meg másutt szerencsésjét, igen jó elhelyezkedésre nyílnék alkalmak az egyik nagy kémiai gyárban, de Keitel visszautasítja mindezeket az ajánlatokat, mert ő csak a hadseregben érzi magát otthon.

A huszas évek elején a hannoveri lovaseági akadémia oktatója lesz a fiatal vezérkari százados, innen volt regimentjének tüzérségéhez kerül, mint ütegparancsnok, majd 1925-ben bevezénylik a hadügyminisztériumba, amelyet ezután csak rövid vezénylésekre hagy el, mint csapatparancsnok. Hat éven át irányítja Keitel alezredes a minisztérium szervezési osztályát. Ő készíti elő a német véderő szabaddátételének és újrafegyverkezésének nagy művét, valamint az áttérést az általános hadkötelezettségre. Amikor Hitler Adolf visszaállítja a német véderő régi kereteit és nagyságát, Keitel — akkor már tábornok — a brémai 22. hadosztály parancsnokságát veszi át, de ugyanakkor folytatja

a hadseregszervezés munkáját, mint Hitler bizalmának egyik letéteményese. 1935-ben a véderőhivatal főnöke s közvetlenül a hadügyminiszternek alárendelve átveszi a felelős irányítást és intézést mindazoknak a feladatoknak, amelyek az általános hadvezetéssel, a három fegyvernem együttműködésével és a gazdasági és szellemi hadviseléssel összefüggnek. Mindezek a problémák továbbá is az ő hatáskörébe tartoznak, amikor Führer 1938 februárjában az egész véderő vezetését saját kezében összpontosítja és Keitel tábornokot megbízza a közvetlenül alája rendelt törzskar vezetésével. Ugyanakkor miniszteri rangot kap és meghívják a nemzetvédelem kérdéseivel foglalkozó szűkebb kormánybizottságba. 1938 novemberében vezérezredes

és a véderő főparancsnokságának főnöke.

Keitel a szervezési nagy előgyakorlatok után első ízben a német—cseh—szlovák viszály idején mutatta meg képességeit a maga teljességében, amikor hiánytalanul és kitűnően oldotta meg a mozgósítás nagy feladatát. Másodízben a lengyelországi háború alkalmával került élete nagy feladata elé: a támadások megszervezése, a mögöttes részek és a tartalékok, az utánpótlás fontos kérdései az ő fíradhatatlan és ügyes vezetése következtében a legpontosabban funkcionáltak. A franciaországi világraszóló győzelemben végzett munkáját külön nem is kell méltatnunk: elvégezték ezt azok a hadjelentések és azok a teljesítmények, amelyek Keitel egyszerű előkészítését, hadvezetési szolgálatait és minden részletre kiterjedő gondosságát mutatták. Valóban Hitler jobbkezeinek bizonyult és méltó munkatársa volt Brauchitsch vezérezredesnek, a német véderő főparancsnokának. Most ötvenöt éves. Talpig katonai és fíradhatatlan munkabírású szervező. Körültekintő gondossággal és óvatossággal jár el mindenben, de ugyanakkor nem nélkülözi a nagy személyi bátorságot, a gyors kezdeményezést és a vakmerő elhatározóképességet. Középtermetű, kissé már korpulensségre hajló természet, kevés mosolyú, komoly, poroszosan nyírt fejű, világoskékszemű katonai típus, aki egész életével, minden idegszállal feladatán csüng és egyetlen cél lebeg előtte: Németország teljes és tökéletes győzelme!

Megbeszélést tartottak a Szamostartomány megyefőnökei a királyi helytartó elnöklete alatt

Fontos intézkedéseket határoztak el

Kolozsvárról jelentik: Dr Tataru Coriolan királyi helytartó kedden Szamos-tartomány prefektusainak, polgármestereinek és osztályvezetőinek konferenciáján elnökölt.

A prefektusok jelentést tettek megyéik helyzetéről; katonai behívottak családjainak segélykiosztásáról, a mezőgazdasági munkálatokról, a lakosság gabona, fa és elsőrendű szükségletű anyagellátásáról, az árvízkarosultak felségelyezéséről, adóbehajtások menetéről és a rekvirálásokról.

Tataru királyi helytartó és dr Victor Hodor tartományi főtitkár utasításokat adtak a foganatosítandó intézkedésekről és arról, hogy ezek az intézkedések egész Szamos tartomány területén egységesek legyenek.

A megyeprefektusok utasítást kaptak arra, hogy toroljanak meg minden irányú visszaélést és hogy azonnal tegyenek jelentést arról, ha a közérdekű kérdések menete bármilyen akadályba ütközne.

Ami a szegényebb vidékek gabonával, fával és elsőrendű szükségletű anyagokkal való ellátását illeti, elhatározták, hogy azokon a vidékeken, ahol a szükség nagyobb arányokat ölt, a prefekturák égisze alatt működő elosztási központokat létesítenek. Ilyen központokat teremtenek Răcătău-ban a móc lakosság számára, Naszód hegyes vidéken, Máramarosban és esetleg a Szamos megyében lévő Lăpus környékén. Tehát a gabonában szegényebb vidékeken.

Ezenkívül intézkedéseket foganatosítottak a

faellátás, az árvízpusztította házak újjáépítése és az utak kijavítása ügyében is. Az osztályvezetők pedig különböző javaslatokat tettek a közigazgatási munkálatok zavartalan lebonyolítása érdekében.

Ford nem gyárt motorokat Anglia részére

Newyorkból jelentik: Henri Ford ismét a leghatározottabban megtagadta Anglia számára a repülőgépmotorok építését.

LISZT-ORGONAHANGVERSENY NAGYVÁRADON. Saját tud. Vasárnap, augusztus negyedikén a nagyváradai Barátok (Szentlélekplébánia) templomban *Andrássi* Ede zenetanár, okleveles egyházi karnagy Liszt orgonahangversenyt rendez. A templomi hangversenyen bevezetőt *Béltelky* Ferenc vallásanár mond. Ezután orgonakisérettel előadják a következő zeneműveket: Liszt: Evocation à la Chapelle Sixtine. a) Allegri: Miserere; b) Mozart: Ave verum corpus... Liszt: Eszmefuttatás Arcadelt Ave Maria-ja felett. Liszt: Ora pro nobis, Liszt: Angelus.

Napiaink legaktuálisabb könyve

GIORGIO PINI:

MUSSOLINI ÉLETE

Tanulságosabb, érdekfeszítőbb olvasmány ma el sem képzelhető. A könyv igen izléses kiállításban, finom könyvpapíron, 20 eredeti fényképpel és művészeti címlappal. 236 oldal.

ARA 135 LEI.

Földközi-tengeri vizekre vezényelték a kelet-ázsiai angol hadihajórajt

Előkészületek mindkét részről a tengelyhatalmak és az angol világbirodalom közötti végső összezapásra — A tengeri és gyarmati háború újabb eseményei

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnoksága szerdán délután külön jelentésben közölte, hogy német harci repülőgépek egy öt kereskedelmi hajóból álló angol hajókaravánt súlyosztettek el, összesen 17 ezer tonnát tartalmazóval. Ezenkívül felgyújtottak egy 4 ezer tonnás ellenséges kereskedelmi hajót. Egy német bombavető repülőgép az Északi-tenger északi részén, Aberdeentől keletre elsúlyosztott egy angol buvárnaszádöt. A tengeralattjáró éppen a víz színén tartózkodott, amikor hirtelen megjelent a német bombázó és mielőtt a naszád alámerülhetett volna, a repülőgép gyors zuhanó repüléssel alacsonyra szállt és három bombát dobott le. Egy-egy bomba közvetlenül a naszád elejénél és hátuljánál a vízbe csapódott, a harmadik azonban a kémény mögött telibe találta a tengeralattjárót. A repülőgép még sokáig a helyszínen keringett, hogy a hajótöröttet fölvegye. Mentőcsónakon, úszó hajóroncsokon és olajfoltokon kívül azonban semmit sem talált.

Katonai parádé a belga királyi vár előtt.

Brüsszélből jelentik: A belga királyi vár előtt szerdán délelőtt katonai díszszerele volt. Ezen résztvevett több Brüsszélben és a város környékén állomásozó német csapatrészt. Az emlévényen a tábornokok és a haditengerészet képviselői foglaltak helyet.

Olasz hadijelentés.

Rómából jelentik: Az olasz vezérkar 45-ik számú hivatalos jelentése a következő: Olasz tengeri erők a Földközi-tenger keleti részén elsúlyosztettek egy ausztráliai torpedórombolót és egy angol tengeralattjárót. Repülőgépeink bombázták a Málta-szigeti olajraktárakat és itü tüzeket idéztek elő. Északafrikában légi harcban két ellenséges gépet lőttünk le. Saját veszteségünk nem volt. Julius 24-re virradó éjjel a gaelai elhárító útegek Róma közelében kétízben is adtak le zárótűzetet. Bombákat nem dobtak le. Néhány egyént a lövedékek szilánkjai megsebesítettek.

Az olasz csapatok sikeres előnyomulása angol Kenia területén.

Rómából jelentik: Olasz körökben rámutatnak arra a londoni közleményre, hogy Moyalelől 50 mérföldnyire feltartóztatták egy olasz csapatot. Az angolok ezzel a közleménnyel beismerik azt, hogy az olaszok Moyale elfoglalása után nem álltak meg, hanem 50 mérföld-

nyi mélységben benyomultak az angol Kenia területére.

A Keniában folyó harcok vízben szegény pusztaságokon folynak. A vízben gazdag községeket már elfoglalták az olaszok. Itt minden

A tengelyhatalmak szempontjai az angol világbirodalom kimérlésénél

Nem kívánták az egész birodalom szétesését

Rómából jelentik: Az olasz lapok továbbra is foglalkoznak *Halifax* hétfői beszédével. A *Tribuna* berlini jelentése szerint *Hitler*, miután mint a német birodalom első államférfia, végső felhívást intézett Angliához, most már mint Németország első katonája jelenik meg. Az Anglia elleni támadás időpontja tekintetében nem lehet találgatásokba bocsátkozni; minden nap, minden óra, mely eltelik, még tökéletesebbé teszi a két ország felkészültségét.

A *Popolo d'Italia* hangoztatja, hogy a tengelyhatalmak Angliához intézett utolsó felhívásánál három célt tartottak szem előtt:

1. Megkímélni Európát a további súlyos megpróbáltatástól és nehéz áldozatoktól. 2. Elkerülni azt, hogy az európai újjárendezéssel még tovább kelljen várni. 3. Elkerülni a brit világbirodalom teljes szétesését, mely birodalom mégis csak Európa vetületét jelenti a világnak.

Az angol világbirodalom összeomlása után igen sok európai birtok elvész. A tengelyhatalmaknak az volt az elgondolásuk, hogy Európából és Afrikából egyetlen hatalmas tömböt fog-

katonai művelet óriási nehézségekbe ütközik az utánpótlás akadályai miatt. Az olasz csapatok ennek ellenére mindenütt sikereket értek el és a repülőgépek erősen akadályozták az angol csapatmozdulatokat. Az olaszok minden kezdeményezést magukhoz ragadtak.

Nagy titokzatossággal folytatódik Gibraltár kiürítése.

Algecirásból jelentik: Gibraltár kormányzója rendeletet adott ki, melyben elrendeli a polgári lakosságnak legkésőbb augusztus elsejéig való elszállítását. Kivételt képeznek a betegápoló nővérek, valamint a légvédelmi szolgálatot teljesítő polgári személyek. A kiürítés célját szigorúan titokban tartják. Azok a hajók, amelyek a menekülteket szállítják, az útirányt tartalmazó parancsot zárt borítékban kapják meg és a borítékot csak a nyílt tengeren bonthatják fel.

nak létesíteni, mely meg tud élni magában is anélkül, hogy más szárazföldet is zavarna. Emellett az egységes tömb mellett megmaradhatnak a brit világbirodalom ázsiai, amerikai és ausztráliai gyarmatai. Az angol világbirodalom teljes elpusztítására nem volt szükség. Ha azonban Anglia útját akarja állni az európai újjárendezésnek, akkor az angol világbirodalom pusztulásra van ítélve. Anglia örökségéből kárpótolni fogják magukat a tengelyhatalmak az elszenvedett károkért, de kárpótolni fogják magukat más nemzetek is, olyanok, amelyeket Anglia már régebbi időben fosztott meg területeitől.

Légi támadás Délkelet-Anglia városai ellen.

Londonból jelentik: Az angol közbiztonsági minisztérium jelenti, hogy szerdán délután német repülőgépek bombákat dobtak le délkelet-angliai városokra. Később délkeleti Skócia egyes helyeit bombázták. A támadásnak több áldozata van.

„Az angol világuralomra a német hatalomnak már a jelenléte is árnyékot vett“

Német válasz Duff Coopernek az amerikai néphez intézett rádióbeszédére

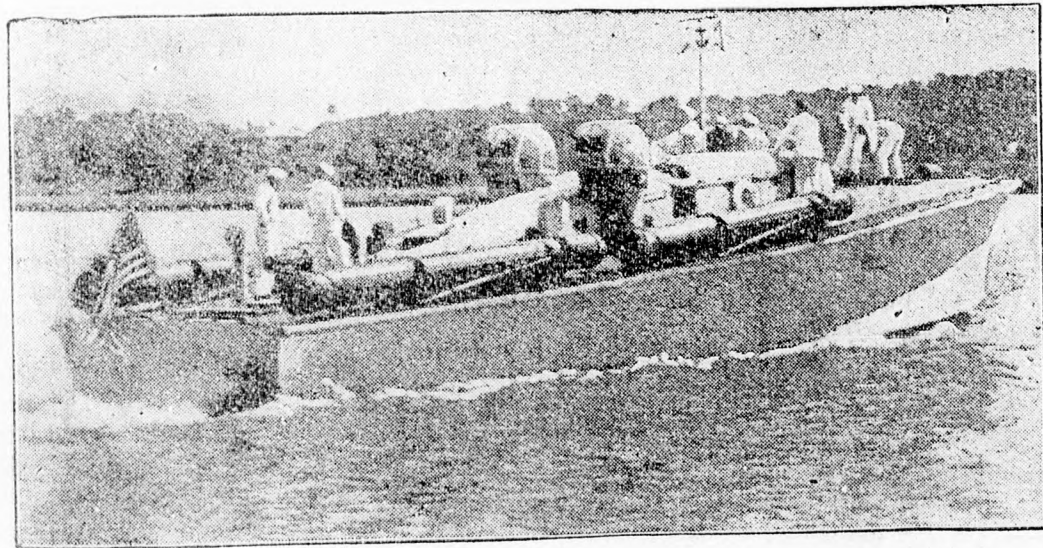
Berlinből jelentik: A német satjő *Duff-Cooper* nek Észak- és Dél-Amerika népéhez intézett rádióbeszédével a német vezéri főhadiszállás legutóbbi jelentését állítja szembe, mely közölte, hogy a német harci repülőgépek egy angol hajókaravánt megsemmisítettek. A német lapok ezenkívül hírt adtak arról a tokiói jelentésről, mely a brit távolkeleti hajóhad Singaporeból való visszavonulását közölte. A német főhadiszállás jözan beszámolója — írja a *Deutsche Allgemeine Zeitung* — napról-

napra hatásos bizonyítékait szolgáltatják annak súlyos csapásnak, amelyet Németország Anglia tengeri hatalmára mér. A brit tengernagyi hivatal éppen a napokban ahhoz a teljesen szokatlan eszköz-höz nyúlt, hogy az angol nyugati partok mentén kiterjedt aknazárat létesített. Az angol gyengeség jelét kiegészíti még az a hír is, hogy Anglia visszahívta keletázsiai hajóhadát és azt valószínűleg a Földközi-tengeren vonja össze. Az Anglia által legutóbb végrehajtott nagyfotosságu intézkedések újabb bizonyítékai annak, hogy az angol világuralomra a német hatalomnak már a jelenléte is erő árnyékot vet.

Dublinből jelentik: A Szent-Görgy- és Bristol-csatornának a hajózás elől való elzárását Irországban nagyjelentőségű intézkedésnek tartják. Ezzel arra kényszerítik az angol hajókat, hogy az északi csatornán és ir területen haladjanak át, ezzel pedig rendkívül meghosszabbítják útjukat. Kétségtelennek tartják, hogy a brit tengernagyi hivatalnak ezt az intézkedést a francia partvidék német megszállása és az ezáltal fokozódott buvárhajó-veszélytette szükségessé.

Mozgásban a keletázsiai angol hadihajraj

Tokióból jelentik: A *Domei* iroda jelentése szerint a keletázsiai angol hajóhad kifutott Singaporeból Annyi mindenestre megállapítható, hogy a 22 ezer 600 tonnás *Eagle* repülőgépanyahajó és más egységek nem tartózkodnak a singaporei vizeken. Ezzel a távolkeleti brit védelem csaknem hajó nélkül maradt.

Új rendszerű amerikai gyors-torpedónaszád. Hír szerint ilyeneket szállítanak az amerikaiak az angoloknak.

TANGER

a szövetségesek fellegvára volt

Berlinből jelentik: Tangernek, valamint a nemzetközi zónának spanyol csapatok által való elfoglalása nem részesült annakidején a nagy közvélemény és a sajtó részéről különösebb figyelemben, mivel a többi nagy világesemény megosztotta a közérdeklődést. Tanger elfoglalásával Spanyolország újabb lépéseket tett természetes határainak visszaszerzése felé s ugyanakkor részben megvalósult az északafrikai spanyol gyarmatokkal való, rég óhajtott közvetlen összeköttetés terve. Természetesen Gibraltár elfoglalása van még hátra, mely tudvalevőleg angol kezében van.

Hogy a spanyol csapatok minden nehézség nélkül be tudtak hatolni Tangerbe, az azt igazolja, hogy a francia és angol kormányzás ezen a területen már teljesen felmondta a szolgálatot. Ez a kormányzás csak külsőségekben volt nemzetközi és minden ténykedésében Anglia és Franciaország uralmi terveit és számításait takarta Afrikának ebben a részében. Hiszen ennek a területnek a Tangerstatutumában lefektetett szigorú semlegességét a szövetségesek nem tudták már a spanyol háború idején sem fenntartani. Ha képesek lettek volna a semlegességet fenntartani, legalább is nem történhetett volna meg, hogy a vörös-spanyol flotta kikötőssén 1936-ban Tanger kikötőjében és onnan veszélyeztette Franco tábornok összeköttetését spanyol Marokkóval.

A Tanger-terület kiterjedése 380 qkm., lakossága 70 ezer. Maga Tanger város lakossága 50 ezer lelket számlál, még pedig 30 ezer arabot, 10 ezer marokkói zsidót és 10 ezer európaikat, akik nagyobb részt spanyolok. A történelem folyamán sok vizsláról tudunk e terület birtokáért, mely eredetileg spanyol birtok volt, majd 1661-ben egy házasság folytán angol kézre került; az angoloknak azonban 1684-ben ismét fel kellett adniuk ezt a területet. Azóta Anglia nem szünt meg harcolni Tanger visszaszerzéséért, míg végül elérte azt, hogy ha nem is tudta teljesen rátenni a kezét, mint Gibraltárra, legalább „semlegesítette”.

Midőn a franciák 1830-ban igényt támasztottak Marokkóra, Tanger számukra is kezdett már valamit jelenteni. Akkoriban e terület a marokkói szultán birtoka volt. A franciák megkísérelték azt elfoglalni, kísérletük azonban megtört az arabok ellenállásán. A 19. század második felében sikerült az angoloknak a franciákat a spanyolokkal

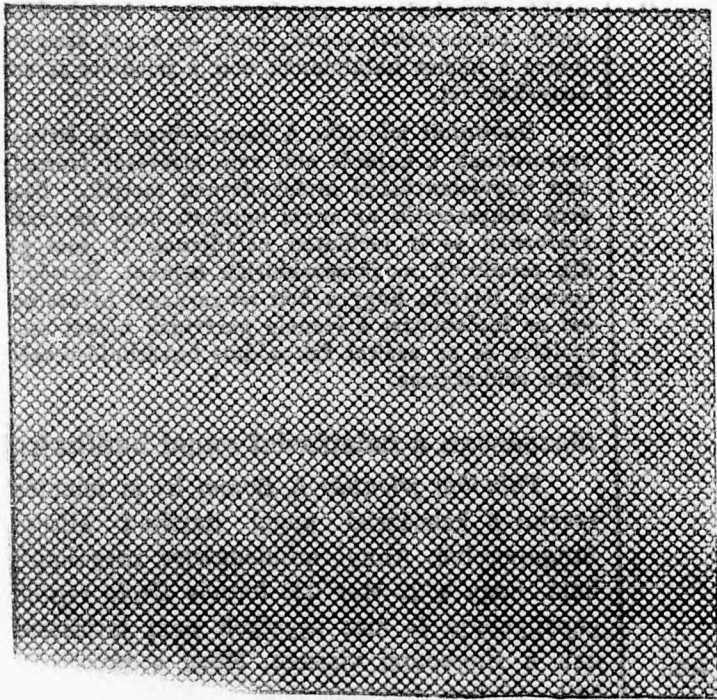
Tanger felett szembeállítani s e két hatalmat egymással szemben állandóan kijátszani, mert így módon meg lehetett akadályozni, hogy Tanger egy, az angolokra nézve kellemetlen hatalom uralma alá kerüljön.

Tanger modern történelme az algéciras-i konferenciával kezdődik. Hosszú huza-vona után létrejött 1912-ben az angol-francia-spanyol szerződés, melyben lefektették egy későbbi statutuum alapelveit. A világháború azonban megakadályozta a dolgok további síma menetét. Így csak 1923-ban jött létre a tangeri nemzetközi statutuum, melyet 1940 június 14-ig mondtak ki érvényesnek. A statutuumot Spanyolország és Anglia írták alá. Névleg e szerint Tanger, mint önálló terület a marokkói szultán fennhatósága alá tartozott. Tangernek törvényhozó testülete is volt, 47 taggal. Ezek: 6 arab, 3 zsidó, 4 francia, 4 spanyol, 3 angol, 3 olasz, 1 belga, 1 északamerikai és 1 portugál. A törvényhozó gyűlésnek jogában állt határozatokat is hozni, azonban ezeket alávetették egy felügyelőbizottság vétőjogának. Ez a felügyelőbizottság 8 európai konzulból állott. A terület kezelését egy francia végezte, egy spanyol, egy olasz és egy angol segédletével. Az adminisztrációs testület, valamint a törvényhozás elnöke a szultán képviselője volt, aki azonban csak névleg volt a testületek élén, mert a hatalmat kezükben tartó nyugati hatalmak kénye-kedvének volt kiszolgáltatva. A többi — a statutuumban résztvevő államnak — így Spanyolországnak és Olaszországnak — sem volt több beleszólása és mind a mai napig, a gyakori diplomáciai lépések ellenére sem tudtak befolyáshoz jutni. Mindez meglátszott már a terület csendőrségének összeállításánál, mely főleg franciákból állott, míg abban spanyolok és olaszok csak kis számban vettek részt.

Az egész tangeri szerkezethől világosan kilátszott, hogy a terület semlegesítésének ürügye alatt a nyugati hatalmak maguknak szerezték meg az egyes kérdések feletti határozati jogot. Midőn Franco tábornok spanyol Marokkóból 1200 katonát Tangernek indított, hogy e terület feletti természetes uralmát visszaszerezze és azon végleges rendet teremtsen, olyan állapot szűnt meg ezzel a lépéssel, mely minden földközi-tengeri állam számára tarthatatlan volt.

A. U.

Milyen nagy Anglia és az angol gyarmatbirodalom?

Ezt az érdekes képet az angol világbirodalom területének alapján készítették és azt bizonyítja, hogy Anglia csak parányi részben európai hatalom és ez a rész nem áll arányban Anglia politikai igényeivel, amelyekkel állítólag az európai egyensúlyt akarta biztosítani, valójában azonban nem volt más célja, mint az európai zavarok és gyöngeségek állandósítása. Képpünkön a nagy, bekozzázott rész Anglia Európán kívüli világbirodalmának nagyságát jelképezi, mellette a kis fekete kocka: Anglia területének nagyságát. A Brit birodalom területe kerek számban: Európában 311.800 négyzetkilométer, Amerikában (Kanada) 10.280.000 négyzetkilométer, Ausztráliában és Océániában 8.500.000, Ázsiában 9.900.000 négyzetkilométernyi. Tehát míg maga Anglia csak 311.800 négyzetkilométernyi, a gyarmatbirodalom területe összesen 34.160.000 négyzetkilométernyi területet foglal el.

A német munkaerővonal küldöttsége Rómában

Rómából jelentik: A német munkaerővonal Olaszországban tanulmányi útát végző küldöttsége szerdán este elutazott Velencéből. A pályaudvaron a város és a fasiszta párt vezető személyiségei búcsúztatták a német küldöttséget.

Litvániában be kell szolgáltatni minden külföldi pénzt, az aranyat és ezüstöt

Kovnából jelentik: A litván belügyminiszter rendelete értelmében július 27-ig az állami bankba be kell szolgáltatni minden külföldi fizető eszközt, aranyat, ezüstöt és bankjegyet. A beszolgáltatott értékeket napi áron váltják be.

Befejezés előtt állnak a török-orosz kereskedelmi tárgyalások

Istanbulból jelentik: A Törökországba küldött szovjet kereskedelmi bizottság befejezte munkáját. Ugyanakkor a szovjet unióval tervezett ideiglenes új kereskedelmi szerződések, melyekről folyó tárgyalások befejezés előtt állnak. A két tárgyaló fél 8 millió dollár értékű árucseréforalomban egyezett meg.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Élénkebb nyugati, északnyugati szél, felhőátvonulások, több helyen eső, zivatar. A hőmérséklet alig változik.

Nem hajtható végre Törökországban a német kereskedelmiszerződés felfüggesztése. Istanbulból jelentik: Török újságok beismerése szerint a jelen háborúja több olyan nehézséget okozott a török iparban, amelyek nem voltak előre láthatók. Amint ez köztudomású, a török állami- és magánipar lényeges részvénye, gépberendezése német eredetű. Ezidőszert ezekben az iparokban a Németországgal való kapcsolat megszüntetése óta, nagy a pótló- és cserealkatrész hiány, mivel más hasonló iparok alkatrészei nem alkalmasak a német gépekhez. Az ipari körök minden lehetőt elkövetnek, hogy a szükséges csere alkatrészeket Németországból direkt vagy kerülő úton megszerezhessek.

Érdekes kiállítás Amerikában. Newyorkból jelentik: Amerikában érdekes pénzkilálítást rendeztek, amely rendkívül nagy látogatottságnak örvend. Körülbelül 30.000 különböző pénzdaráb került itt bemutatásra a világ minden részéből és mintegy 5000 évig visszamenőleg mutatják be az ember életét a földön. A legkülönbözőbb pénznemeket lehet itt látni. Régi görög pénzeket a római császárok idejéből, Amerika különböző időszakából származó pénznemeket, ércpénzeket és bankjegyeket. Vannak itt híres amerikaiak, Washington, Lincoln, Roosevelt által aláírt csekkok. A legérdekesebb pénzdarábokat kétségtelenül az úgynevezett pénzkülönlegességek képviselik. Lehet itt látni tealevelekből készült pénzt Tibetből, selyemből készült pénzt Mongoliából és turából készült pénzt Kinából. Itt látható továbbá a világ eddigi legnagyobb pénzdarábja, amely a 17. században Svédországban rézből készült és 3 tallér értékű. A pénzdaráb 15 kilogramm súlyu, 60 centiméter vastagságú és 30 centiméter szélességű.

Háromszázhusz árvízkarosult között eddig kilencvenhátezer lelt osztott ki a városi tanács. Kölozsvárról jelentik: A városi tanács az árvízkarosultak segélyezését továbbfolytatja. Dr Pop Victor főjegyző állandóan járja az árvíz sújtotta kerületeket, hogy legalább pillanatnyilag segítsenek a nyomorgó lakosságon. Az Iris-telepen, a Dermata környékén és a Kajántó völgyben 320 árvízkarosult között 96 ezer lelt osztottak ki, de ez csak annyi mint egy csepp víz a tengerben, mert a kár sokmilliókra rug. Vannak karosultak akik egymaguk félmillió kárt szenvedtek. Jól fog a pillanatnyi segély is, de valahogy a segélyezés méreteit ki kellene bővíteni, mert az árvíz sújtotta szerencsétlenekre a legnagyobb nyomor várakozik.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ORADEA, II. KÁROLY KIRALY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lef.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: 80.037.

Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

Gresinszky Antal nagyprepost és Schriffert Béla apostoli kormányzói helynök Kolozsvárra utaztak az új püspök üdvözlésére

Nagyvárad. Saját tud. Már közöltük, hogy a Szentcsék Napholc z Pál jezsuita atyái nevezte ki püspöknek a nagyvárad-szalmári püspökség élére. Az új püspököt a kolozsmonostori plébánia élén találta a magas kinevezés. Miután Felső-Tömösön megbeszéléseket folytatott Cássulo András pápai nunciusal, újra visszatért Kolozsvárra. A nagyvárad-i káptalan és püspökség képviselőiben Gresinszky Antal nagyprepost és dr. Schriffert Béla apostoli kormányzói helynök csütörtökön délelőtt Kolozsvárra utaztak az új püspök üdvözlésére.

Csak a bucaresti rendőrigazgatóság engedélyével lehet utlevelet váltani. Zilahról jelentik: A zilahi prefekturára érkezett belügyminisztériumi rendelet szerint a prefektus csak abban az esetben állíthat ki utlevelet, ha a kérelmet a bucaresti rendőrvédelmi igazgatóság is jóváhagyja. Az utlevél iránti kérelmet ezután is a prefekturához kell beadni a szokásos okmányok csatolásával s innen hivatalos uton küldik Bucarestbe jóváhagyás végett.

BIZTONSÁGBA HELYEZTEK A MILÁNÓI DŰM ÉRTEKEIT. A milánói „L'Italia” című lap jelenti, hogy a világhírű milánói dűm felbecsülhetetlen értékű színes ablakait és más drágaságait biztonságba helyezték. A színes ablakok egyrésze 1397-ből származik és német mester munkája. Másrészt néhány évtizeddel később két olasz mester készítette. Ezeröttszáz méter vászonnyagra volt szükség az ablaknyílások ideiglenes betakarására.

A GALATI ROBBANAST KAZÁNHEBA OKOZTA. Galatiból jelentik: Mint a Romania c. lap jelenti, a villamosműnél történt nagyarányú kazánrobbanás körülményeit vizsgáló bizottság munkája még mindig nem ért véget. A robbanás okát még mindig nem állapították meg, a technikai szakértőknek azonban az a feltevése, hogy a kazán egyszerű hibájáról van szó s kizárták látni, hogy bűnös kezek idézték volna elő a szerencsétlenséget. Galatiban egy 2500 lóerős Diesel-motor üzembeállításával egyébként biztosították a víz és áramszolgáltatás folytonosságát. Az üzemeltetés különben katonai vezetés alá helyezték.

ZSIDÓK KIVÁNDORLÁSA ROMÁNIÁBÓL. (Istanbulból jelentik: (Centropa-Press.) A Transzkontinent Press jelenti: A Romániában beállott politikai változás következtében, Istanbulban nagy számú romániai zsidó kivándorló érkezését várják. Ezek a kivándorlók Palesztina felé igyekeznek. Eddig 600 zsidó-kérvény érkezett a török külügyminisztériumba, melyben a Törökországon való átutazást kérik.

Gyapot és rizstermelés fokozása Bulgáriában. Szófiából jelentik: A bulgáriai gyapottermelés emelése végett, a finomított gyapot jövő termésének vételárát lényegesen drágultak. Egy kg. gyengébb minőségű gyapotért az állam az eddigi 25 liva helyett 32 liva fizet, jobb minőségűért 34 liva helyett 42-öt, míg elsőrangú minőségűért az eddigi 35 liva helyett 45 liva vételár mellett váltja be. Egyidejűleg a bolgár kormány a rizstermelés fokozására is határozatokat hozott, különösen a Jambol vidékén. A Marita és Tundzsa folyók vizét fogják felhasználni, nagyobb területek öntözéséhez.

Szovjetország—jugoszláv kapcsolat. Belgrádból jelentik: A Jugoszlávia és Szovjet-Oroszország között a közelmúltban kötött kereskedelmi szerződés a tengeri kereskedelemre vonatkozólag is intézkedik. Ennek értelmében a jövőben jugoszláv hajók rendszeres közlekedést fognak lebonyolítani a Fekete-tengeri szovjetországi kikötőkkel, a két ország közötti kicserélendő elsőrangú szükségleteket szállítva.

Vatikánváros legújabb elme az olasz rendelkezéseket követi. Vatikánváros kormányzója már a kezdetben gondoskodott arról, hogy a város területén minden részletében pontosan végrehajtsák az olasz felségjog alá tartozó területekre érvényes elsőtűzési és légvédelmi intézkedéseket. Az olasz állam ilyen irányú rendeleteit mindenkor átveszik és rendőrközegeik utján végrehajtsák. A rendelet ellen vétőkre kiszabott büntetésekben is az olasz határozatokat követik.

Megindul a francia postaforgalom a külföld felé. Clermont Ferrandból jelentik: A francia posta vezérgazgatósága rendeletet adott ki, amelynek értelmében a külfölddel újból megnyílik a posta és táviróforgalom. A posta igazgatóság rendelete szerint a levélforralom az egész világgal megindult. Az Európába szóló leveleket Lyonban, a más földrészekre címzett levélküldeményeket Bordeauxban összpontosítják. Táviratok küldhetők az egész világra, kivéve a németek által megszállott francia területet, Belgiumot, Hollandiát, Dániát, Norvégiát, Luxemburgot és Lengyelországot. Angliába levelet és táviratot akadálytalanul lehet küldeni.

Kereskedelmi tárgyalások indultak Olaszország és Magyarország között. Budapestről jelentik: Amint a Magyar Külkereskedelmi Közlöny jelenti, a magyar kereskedelmi és ipari minisztérium illetékes osztályának főnöke Triesztbe utazott, hogy ott tárgyalásokat folytasson illetékes olasz körökkel. A tárgyalások, amint ez hírlik, elsősorban Trieszt kikötőjén keresztül Magyarország részére történő nyersanyag vásárlásra történik. Az érdeklődés előterében megfelelő hajóur és tonna tartalom rendelkezésre bocsátása, a beraktározás, valamint tarifális kérdések állanak.

RÖKK MARIKA FÉRJEHEZMENT. Budapestről jelentik: Az egyik magyar filmgyártó cég szerződést kötött Rökk Mariával és így végre megvalósul a régóta Berlinben élő magyar filmszínésznő magyar filmje. A film felvételeit a közeli hetekben kezdi meg, mert a művésznő, akit szerződése az Újához köt, nászajándékként egyhávi szabadságot kapott gyártól. Rökk Marika ugyanis férjhez ment Georg Jacobyhoz, a Rökk-filmek rendezőjéhez. Erről a házasságról már régóta beszéltek filmkörökben, de a házasságkötés csak most történt meg e hónap elején. Rökk Marika férje társaságában érkezett Budapestre, ahol hamarosan megkezdik magyar filmjének felvételeit.

Elgázolta a vonat a süket napszámot. Maroshevizről jelentik: A község közelében Arcalean Pavel 58 éves napszamos a vasuti úttéren a tüvet kaszált. Süket volt s így nem hallotta a közeledő tehervonat dübörgését. A mozdony elütötte a szerencsétlen napszámot és testét a vasuti kocsi kerekei felismerhetetlenné ronsolták össze. Az ügyészség engedélyezte az áldozat eltemetését.

A Siret folyóba fulladt három gazdalegény. Romanból jelentik: Az elmúlt napon Roman környékén három áldozata volt a szabadfürdésnek. Stamate Vasile Doljesti községbeli és Raduc Andrei Rachiteni községbeli gazdalegényeket magával ragadta a megáradt folyó örvénye. Ezideig csak Raduc holttestét sikerült megtalálni. A harmadik áldozat — egy 30—32 év körüli férfi — személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. A ruhátlan holttestet Rotunda község határában halászták ki a Siret folyóból. A sorozatos szerencsétlenségek megakadályozására az illetékes hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket.

Anna-nap

Amikor még béke volt a világon — igazi béke — július 26-át mindig szívesrevesse, boldog örömmel várta az ifjúság. Ezen a napon rendezték meg a messzehíres, hangulatos Anna-bálakat. Vidám muzsikák szóla, lámpion-füzérek világítottak a nyári kertekben, rakéta-tűzek lobbantak s lángragyúltak a lobbanékony fiatal szívek is a júliusi kertek virágágyásában. A lányok tűzpiros arccal, izgatottan készülődtek az Anna-bálra, mert a „nyári szerelmekből” gyakran fejlődtek ki életreszóló kötések is. Az idén azonban elmaradtak az Anna-bálok, mert a háborus Európa feszült hangulata nem alkalmás a mulatozásokra. Az Annák és Annusok visszavonultak, csendben ünneplik meg a nénapjukat. Pezsgős palackok durranása helyett bombák robbannak valahol nyugaton s az Anna-báli keringők helyett — ki tudja — talán most kezdődik el igazán a tánc!

Feljegyzések

Henry Ford többszöri felszólítás és számtalan fenyegetés után sem hajlandó repülőgépmotorokat gyártani az angol hadsereg számára. Néhány héttel ezelőtt, amikor a hadsereg tökéletesítésére és jobb felszerelésére dollárhegyeket szavaztak meg az Egyesült Államokban, Henry Ford is benyújtotta az üzemei teljesítő-képességéről szóló adatokat. Késznek nyilatkozott arra, hogy az Egyesült Államok légi erejének fejlesztésére fordítja üzemeinek orjáit termelését. Senki sem kétkelhetik tehát Ford hazafiságában. Ha pedig most megtagadta, hogy az angoloknak dolgozzék, akkor úgy látszik, hogy ez nem tartozik semmiféle vonatkozásban az amerikai szabad polgár hazafiságához.

Vannak az Egyesült Államokban sokan, akik másként gondolkoznak. Nemcsak magánosok és kisemberek, hanem a pontika élet legmagasabb képviselői között is. Vannak sokan, kik életet, vért, vagyont — mindig a másokét — akarnak áldozni az angolok ügyéért, amelyet több-kevesebb jóhiszeműséggel a demokrácia, a szabadság, a kultúra, a humacizmus, sőt néha még a kereszténység szent ügyének is tartanak. Az ilyen nagyhangú elkeresztelések azonban sohasem vesznek maguknak anynyi fáradságot, hogy állításaikat igazságokkal támasszák alá.

Ha a kétféle hazafiságot összehasonlítjuk, megértjük az üres szölamok kulisszatitkait is. Az egyik hazafiság mindenekelőtt a saját megerősödést a saját érdekeket tartja szem előtt az önszeretet kötelező és megengedett mértékében. Ez a hazafiság nem bánt másokat, de nem is lehet benemvállott érdekek szekerébe fogni. A másik hazafiság — ha ugyan annak lehet nevezni — akkor érzi magát hivatásra magaslátán, ha mások veszett fejszójének a nyelét igyekszik minden áron megmenteni. Szép ez az önzetlenség, ha csak így egyszerűen tudomásul vesszük. De nem lehet ám. Meg kell néznünk és pedig jól, hogy mit akarnak megmenteni és milyen áron. A mentési munkálatok élén — nemcsak Amerikában, hanem mindenütt — mindig azok hangoskodnak, akik számára a német és olasz sikerek a legfájdalmasabbak voltak. Amit megmenteni akarnak, az sem Anglia, hanem ma már tisztán látott tisztességtelen érdek.

Azért kell nekünk is felfigyelnünk Henry Ford hazafiságára. A mi körünkben is lejátszódott ez a folyamat, természetesen szerény viszonyainknak és méreteinknek megfelelő mértékben. Nálunk is hangoskodtak a veszett fejsze nyele után kapkodók és mindenképpen azt akarták behizonyítani, hogy a magyarság szempontjai és érdekei csak akkor helyesek, ha a zsidóság ügyével egyeznek. Nemcsak a politikában, hanem egyszerű, szerény életünk minden vonatkozásában. Nem jó a szövetség, mert árt a zsidó kereskedelemnek. Nem jó a népi közösség szorosabb, tárgyi kövételmenyekhez kötött összefogása, mert a zsidóság lehullik róla.

Nem jó a magunk lábán való élet, mert saját elemi érdekeink után fogunk járni, ez pedig nagykorúsít bennünket a szegénytelen gyámság alól. Így lehetne folytatni életünk minden területén.

Ha a nagy nemzetközi események és a belpolitikai alakulás hozzásegített annak a lehetőségéhez, hogy a terrorizmus gyámokodást lerakoz magunkról, tegyük is minden vonalon meg az önszeretet kötelező és megengedett mértéke szerint. (k. n.)

Összetaposott a csikó egy nagykarolyi matronát. Nagykarolyból jelentik: Kolácson Vendelné 82 éves nagykarolyi matronát különös baleset érte. Amint a város külterületén haladt, egy arra rohanó csikó elgázolta. A csikó, amelyet egy fiatal fiú vezetett hazá a ménésből, utközben megijedt valamitől, futásnak eredt és így rontott neki a tehetetlen öregasszonynak. Kolácsonné súlyos külső és belső sérüléseket szenvedett, úgy hogy kórházba kellett szállítani. A csikó gazdája ellen eljárás indul, mert egy kisfiú gondjaira bízta a rakoncátlan állatot.

Adományok. N. N. „Isten nevében” Horváth Ferencné szűkölködő családja részére 150 lejt, özv. Pataki Györgyné részére 150 lejt küldött. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Szolgáltatásos gyógyszertárak

Pénteken Nagyváradon a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

Mátyás király, Str. Vlahuță No. 46. Telefon: 21-34. (Ajtay).

Irgalmasok, Bulevardul Regele Ferdinand 27. Telefon 11-84.

Minerva: Piața Unirii.

Salvator, Str. Alexandri. (Németh). Tel. 16-07.

Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15-28.

Érdekes védjegyper a „Senlaslo“ szappan körül

A Budapest székhellyel működő Heinrich József szappangyár r.-t. beadvánnyal fordult a kolozsvári iparkamarához és ebben a beadványban azt kérte, hogy a kamara tiltsa el a kolozsvári Harnicul szappangyárat a „Senlaslo“ márká használatától.

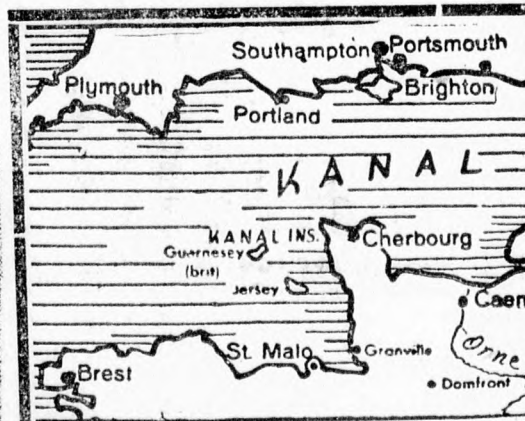
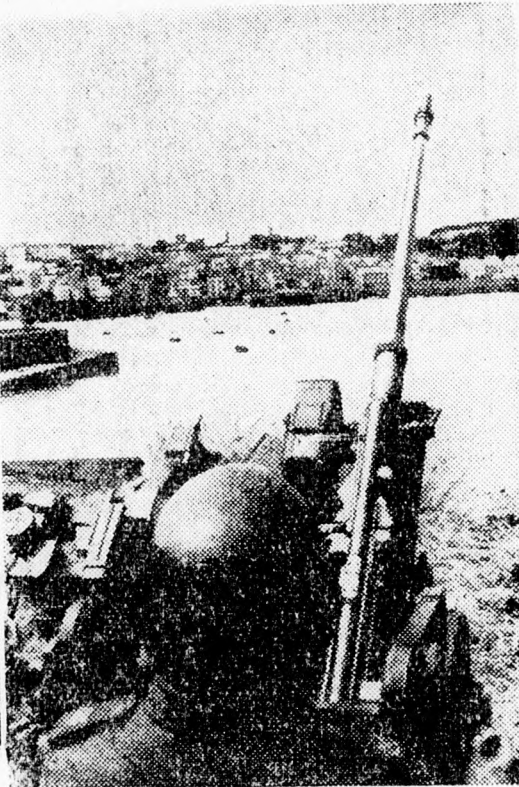
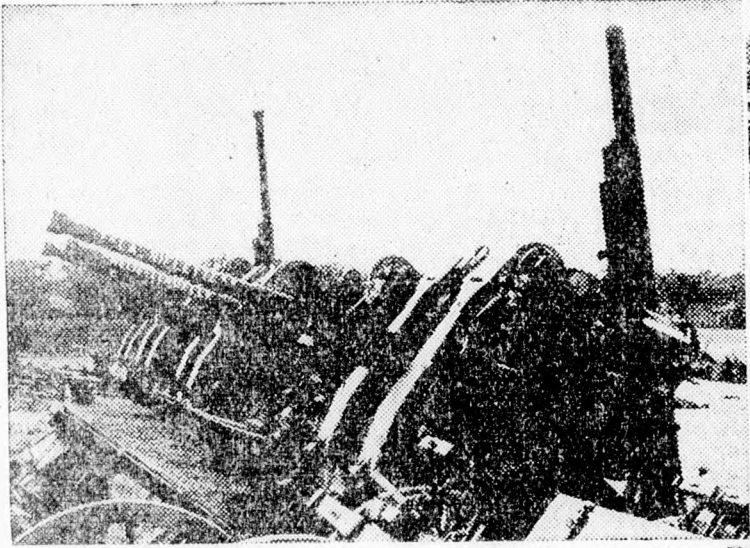
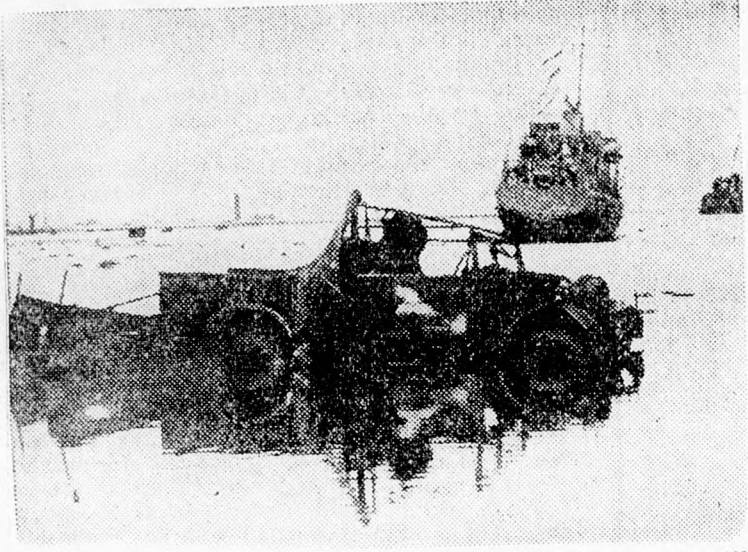
A pesti gyár többek között hivatkozik arra, hogy jogigénye nem évülhetett el, mivel ezt az igényt az érvényben levő nemzetközi egyezményekre alapítja. A Heinrich-márkákat egyébként a pesti gyár a berni nemzetközi irodánál is bejegyeztette és ez a bejegyzés Romániában is érvényesül.

Mint hogy az a kormányhatározat, amely a Heinrich-márkákat átruházását a csödben lévő kolozsvári Heinrich szappangyárral a Harnicul szappangyárra jóváhagyta, közigazgatási jellegű intézkedés, a Harnicul nem hivatkozhatik most az ítélt dolog hatályára — hangsúlyozta a továbbiakban a pesti gyár emlékirata. Ugy az erdélyi, mint az okirálási kereskedelmi törvények értelmében a csödeljárás befejeztével megszűnik a részvénytársaság és ezzel együtt megszűnnek a vállalat által használt

védjegyek, márkák is. Ezeket a márkákat kifejezetten csak a teljes vagyónálalag együtt jutott volna a márkák birtokába, akkor egyuttal átvette a Heinrich szappangyár összes aktívait és passzívait is, mely utóbbiakért a máig is kielégítetlenül maradt hitelezőkkel szemben helyt kell állania. Hivatkozik végül az emlékirat azokra a körülményekre, amelyek alapján a pesti gyár a márkák birtokába jutott. A pesti gyárnak a kolozsvári Heinrich szappangyárral kötött megállapodása értelmében jogában állott a Heinrich-márkákat a termelésben és eladásban használni. E megállapodás alapján a kolozsvári Heinrich-gyár hozzájárult ahhoz, hogy a pesti Heinrich szappangyár a márkákat 1926-ban Bernben bejegyeztette. Ez a bejegyzés megvédi a márkákat mindazokban az országokban — így Romániában is, — amelyek a nemzetközi egyezményhez hozzájárultak. Miután pedig a kolozsvári Heinrich szappangyár megszűnt, a márkák használatára a Romániában is törvénybe iktatott nemzetközi egyezmény értelmében ma kizárólag csak a pesti gyárnak van joga — fejezi be érveléseit a pesti gyár emlékirata.

Képriport a háboruból

1. Angol visszavonulás a Csatornán. 2. Modern francia légharító ágyúk a német hadizsákmányok között. 3. Angol hadirepülőgép roncsai valahol a Csatorna partvidékén. 4. A német haditengerészet egyik légharító osztaga, amely a La Manche-csatornában lévő Guernsey-sziget elfoglalása után működésbe lépett a repülőgép támadások visszaverésére.

A franciaországi Cherbourg közelében levő Guernsey és Jersey angol szigetek, amelyeket megszálltak a németek

Lakást keresek...

Régi, ósdi házban lakom. Nincs benne se gőzfűtés, se melegvíz, se hall, se beépített szekrény.

— Ilyen házban ma már nem laknak! — figyelmeztetett Karolina néni.

— Ha a régimódi háromszobásod helyett kibérelsz egy modern egyszobahallást, csak kevésbé fizetsz több házbért és meglátod, milyen örömed lesz.

Beláttam, hogy Karolina néninek igaza van és felmondtam a lakást. Most új lakást keresek. Ma egy hete kezdtem meg lakáskereső körutamat. Éppen egy kifüggesztett táblát böngésztem, amidőn hátulról vállamra csapott Pécsi Sanyi.

— Mi az, lakást keressz? Miért nem a kertvárosba mégy? Ott remek levegő van. Ha már az ember lakást változtat, legalább egészséges vidékre menjen lakni.

Beláttam, hogy igaza van, elmentem a kertvárosba. Egyik ház kapujában Patakinéba botlottam bele.

— Mi az — kérdezte csodálkozva — csak nem akar idejönni lakni? Nem akarom lebeszélni, csak figyelmeztetem, hogy itt néha olyan orkán van, hogy valósággal kifújja az embert a bőrből s a szél olyan büzt sodor ide a közeli személtelpről, hogy bele lehet halni.

Beláttam, hogy igaza van és elmentem jóval beljebb. Egyik modern új ház előtt lecsapott rám a Frida néni.

— Micsoda? Gőzfűtéses lakásba akarsz menni? Tudod te, micsoda atok az a gőzfűtés? Vagy nem működik és akkor megfagyasz, vagy működik és akkor felrobbansz a hősegtől. Jegyzed meg, fiam: legideálisabb egy jó fűtéses cserépkályha.

Beláttam, hogy igaza van és már majdnem kivettem egy fűtéses lakást, amidőn Zoli bácsi rámförmedt:

— Tudod te, mibe kerül ma egy zsák tüzifa? És abba a kályhába be is kell gyújtani. És ha nem akar begyulladni, akkor nyelheted a füstöt. A radiátor remek találmány, csak arra vigyázz, hogy ne légfűtésbe menj, mert az kiszáritja a torokot, hanem gőzfűtésbe. De legjobb a vízfűtés.

Beláttam, hogy igaza van és találtam is egy szép egyszoba-hallást, vízfűtéssel, egy vadonatúj ház első emeletén. Sajnos, a borbélyom megtudta a dolgot és borotválás közben lelkemre kötötte:

— Első emeletre a viláért sem! Csak magasra, szerkesztő úr, ahol lift van. Az ötödik emeletre nem hatol fel az utca zaja, sokkal világosabb van és tisztább a levegő.

Beláttam, hogy igaza van, de sajnos, a manikűrös kisasszony egész más véleményen volt:

— És ha a lift elromlik — csicseregte — akkor felmászhat az ötödik emeletre gyalog. Két emeletnél magasabbra ne menjen, szerkesztő úr, és arra vigyázzon, hogy egy egész modern házba se menjen. Mert először is egy ilyen házban olyan vékonyak a rabitzfalak, hogy a sóhajás is áthallatszik, mert rossz a hangszigetelés és másodsor olyan kicsik a szobák, hogyha reggel tornázni akar, a karja átnyúlik a szomszéd lakásba. Legjobb olyan házba menni, amelyik se nagyon modern, se nagyon régimódi.

Tegnap aztán találtam is egy ilyen házat, második emeletén volt a lakás, vízfűtéssel és állandó melegvízzel. Sajnos, a főpincér meghallotta ezt a kávéházban és figyelmeztetett, hogy a viláért se menjek állandó melegvízes lakásba, mert ott a hideg csapból is langymeleg víz folyik és télen is jéggel kell hűteni az ivóvizet. Olyan házba kell menni, ahol autógézer van. Viszont a kenyereslány közbeszólt, hogy az autógézer életveszélyes, mert ha télen befagy a víz, akkor felrobban. Legjobb egy koksztüzelésű fürdőkályha.

Szédülten támoxyogtam ki a kávéházból. Hazavánszorogtam és lefeküdtem, de nem jött álom a szememre. Egész éjjel gőzfűtés, fűtés, lift, autógézer, melegvíz, hangszigetelés és más ilyen rémségek kóvályogtak a fejemben. Reggelre 38 fokos lázam volt, arnyékban. Orvost hívtam és elpanaszoltam neki bajomat.

— Uram — mondta az orvos — ez idegláz. A lakáskeresőstől kapta. Béreljen ki végre egy lakást, akárhol, akármilyen. Ne hagyja magát minden hülyétől befolyásolni és el fog múlni a láza.

Ezzel eltövozott, de az ajtóban még visszaszólt:

— Azonban, mint orvos, egy jó tanácsot azért adhatok. Csak déli fekvésű lakásba menjen, ahova reggeltől estig besüt a nap, mert a napfény élet. Igaz, hogy az ilyen lakásban nyáron gutaütést fog kapni a hősegtől, de ha már az ember lakást változtat, gondoljon az egészségesére is.

Szünetel a forgalom a galati-i kikötőben

Galatiból jelentik: Az első tavaszi hónapok lázas tevékenysége után, amely ugy a kivitel, mint a behozatal terén megnyilvánul, a földközi-tengeri vihar első jelei komoly befolyást gyakoroltak a dunai kikötőváros gazdasági életére és áruforgalmára.

A gyors ütemben történő faáruszállításokat beszüntették. Most egyáltalán nem szállítanak építőanyagokat és valószínű, hogy ez az állapot mindaddig tartani fog, amíg a tengeri hajózás biztonsága helyreáll.

A Bazinul Nouli szakmunkások karbatett kézzel állnak és csupán azzal a reménységgel vizsgálódnak, hogy legalább kevés munkájuk akad majd, ha megérkeznék azok a török hajók, amelyek jelezték érkezésüket és amelyek néhány szállítmány faanyagot visznek Törökországba.

A faanyag szállítók számára egyelőre nincsen más kilátás.

Amíg a faanyagszállítás tartott, addig igen élénk volt a gabonakivitel is a galaci kikötőn keresztül.

Április és május hónapok folyamán a gabonaszállítás meggyorsult, mert nagymennyiségű gabonát adtak el Németországnak, Olaszországnak és Angliának, amit sürgősen le kellett szállítani. Bár a gabona berakodás véget ért, még mielőtt a Kelet és a Nyugat felé irányuló közlekedés megszűnt volna, ha kisebb mértékben is, de mégis tovább folyt volna a gabonakivitel, ha közben a földközi-tengeri rend is fel nem borul.

Ma azonban a kikötő egész gazdasági élete megbénult. A szállítás már nem történik Galacra keresztül, amely valaha a legfontosabb kikötő volt ebből a szempontból.

Nem jobbák a kilátások a jövőt illetően sem. Az őszi kiviteli kampány már nem fog olyan mozgalmasságot bevinni a kikötő életébe, mint az elmúlt esztendőben, amikor a beszállított földművesek a Pruton szállították gabonájukat Galatiba, hol külföldi szállítókknak eladták. A Pruton történt szállítások megszűnésével Galati kikötőjét még egy súlyos csapás érte.

Az árubehozatal, amely a múltban szintén jelentős szerepet játszott a kikötő gazdasági életében, is megszűnt az aktívák között szerepelni. A tél folyamán a galati importőrök, akiket megagátolt tevékenységükben a Duna vízének befagyása, várakozó álláspontot foglaltak el, mert félték a kockázatoktól.

Igy tehát ez az első esztendő, amilyen Galatiban nyáron is teljesen szünetel a munka és a rakparton sehol nem lehet látni egyetlen berakodó, vagy kirakodó hajót.

Váradhegyfeki premontrei prépostság

142/1940.

Felvétel a romániai premontrei kanonok rendbe

A Szent István első vértanúról elnevezett Oradea-Váradhegyfeki premontrei prépostság felvétel hirdet:

I. Először a rendi újoncok közé (novitiatusba) olyanok részére, akik 17-ik életévüket betöltötték és hivatást éreznek magukban a szerzetesi és lelkipásztori életre, tudomány, vagy művészet alaposabb művelésére, amely a szerzetesi hivatással nem összeférhetetlen, sőt amely a szerzetesi hivatás zavartalan lelki életében alapot és támaszt nyer.

A kérvényt az alábbi címre a következő okmányokkal felszerelve küldjék el:

1. Keresztlevél, amely igazolja, hogy tiszta katolikus házaságból született és nem vegyes házaságból, 2. Bérmlási bizonyítvány, 3. Baccalaureatusi bizonyítvány, 4. Román állampolgársági bizonyítvány, 5. Bizonyítvány arról, hogy a premilitár kötelezettségnek, vagy általában a katonai kötelezettségnek eleget tett, 6. Orvosi bizonyítvány, 7. Erkölcsei bizonyítvány a hittanártól és a helybeli plébánostól, 8. Szülői beleegyezés, amennyiben kiskorú.

II. Másodszor felvételt hirdet a jelöltek számára, akik a liceum, illetőleg a gimnázium valamelyik osztályát sikeresen végezték és ha felvételt nyernek, akkor mint jelöltek a helybeli állami középiskolában a tanulmányaikat folytatják.

Szükséges feltétel, hogy tiszta katolikus és nem vegyes házaságból született, a plébános és a hittanár igazolja nemcsak a kérvényezőnek egyházas, vallásos érzületét, hanem az egész családi körnek kifogástalan lelkületét vallásos-erkölcsei szempontból.

A többi feltételt pedig esetről-esetre az illetőkkel fogjuk meglevelezni.

Szilágyi M. Dózsa,

priorul regent al Prepozituri Ordinului Premonstratens. — A Váradhegyfeki premontrei prépostság kormányzó perjele.

Oradea, strada Ciorogariu 12.

A nemzetvédelmi adó lefizetése nélkül nem állítanak ki vagont

Kivételes esetek, amelyek mellett nem kell a fuvarlevélhez a számlát csatolni

A kétszázalékos nemzetvédelmi adó kapcsán kiadott rendelet szerint a teheráru-feladó köteles az adó befizetését igazoló számlát vagy szállítójegyzéket csatolni. Eugen Demetrescu, vezértitkár, ezen adó nem miniszteriumi előadja a rendelethez a következő magyarázatot fűzi. Ha az áru mentes a nemzetvédelmi adó alól — akkor bélyegzetlen számlát vagy kísérelőjegyzéket kell csatolni, ha azonban a vasúti fuvarlevél egy hatóság címére szól, úgy a bélyegzetlen számla vagy szállítójegy csatolása sem szükséges, mert ilyen esetben köztudomású, hogy az illető hatóság bélyegmentességet élvez.

Ha bort, cujktát a termelő saját raktarába szállít, bizonyítani tartozik, hogy ő (a címzett) a tulajdonos. Ez esetben nem kell számlát csatolni, ahogy nem kell a következő áruk szállításánál sem; kenyér, liszt, tengeri, só, cukor, hús,

zsir, étolaj, vaj, tej zöldségfélék, gyümölcsök, főzelékek, (konzervek kivételével) CAM-árak, bélyegek, petrolium, gyufa, ujság, irodaszerek, stb.

A vagon rendelésénél a feladó még nem köteles a nemzetvédelmi adó lefizetését igazolni, de bélyegzett számla vagy szállítójegy nélkül a vagon ki nem állítható.

Ismét figyelmeztetik illetékes helyen az érdekelteket, hogy a számlaösszeg szükségszerűen magába foglalja a szállítási költséget is. A végösszeg csökkentése végett egyes gyárak úgy tűntek fel, hogy az áru ab gyár lett eladva. A fiskus ezt honorálni nem fogja, mert más helyiségben lakó vevőt a szállítási költség terheli és ugyancsak az tartozik viselni a nemzetvédelmi adót is, tehát tekintet nélkül arra, hogy milyen feltétel mellett állapodott meg a gyárral, a számlaösszege ki kell tünni a szállítási költségnél.

Letartóztattak egy aranycsempészéssel foglalkozó társaságot

Az aranycsempészek a vizsgálat megállapítása szerint kémkedéssel is foglalkoztak

Bucurestiből jelentik: A bucuresti katonai törvényszék kedden jóváhagyta a letartóztatási parancsot, amelyet egy arannyal üzérkedő banda ellen bocsájítottak ki a katonai hatóságok, tekintettel arra, hogy a banda tagjait kémkedéssel is gyanúsítják.

A rendőrség és a csendőrség hosszabb időn át figyelte Erneszter Hermann kolozsvári egyént, aki három fiával együtt nagymennyiségű aranyat vásárolt össze s azt Angliában, Franciaországban, Svájcban, Palesztinában és más országokban értékesítette. Aranycsempész szövetkezetének széles hálózata volt egész Romániában. A banda valamennyi tagja zsidó volt.

Az illetékes közegek nem tartóztatták le Erneszter Hermann az első bizonyítékok megszerzésekor. Hagyták nyugodtan „dolgozni” tovább, de mindig nyomában voltak, leveleiről fonykép-másolatokat készítettek, felderítették bel- és külföldi összeköttetéseit s minden kapcsolatáról, minden üzletéről írásos bizonyítékokat szereztek be.

Különösen egy zürichi bankkal tartott fenn Hermann élénk üzleti összeköttetést. Ennek a pénzügyintézetnek futárokkal küldötte az aranyat értékesítés céljából. Megállapították, hogy öt hét leforgása alatt több mint 14 kilo aranyat sikerült ezen az úton külföldre csempésznie.

rült ezen az úton külföldre csempésznie.

A bucuresti Északi Pályaudvar csendőrkülönítménye nemrégiben letartóztatta Goldstein Hermann kolozsvári egyént, akinél 2 kilogramm és 160 gramm aranyat talált, amely romániai bányákból származik. A vizsgálat megállapította, hogy Goldstein összeköttetésben állott a már rég megfigyelés alatt álló Erneszter-családdal s ezt az arany mennyiségét is Erneszter Béla adta át neki. A vizsgálatot Egyesváron folytatták a hatóságok. Őrizetbe vették Erneszter Bélát, aki bevallotta, hogy úgy ő, mint édesapja foglalkozott tiltott arany-adásvétellel, de azt tagadta, hogy külföldre is csempézzene aranyat. A rendőrség és a Nemzeti Banknál összegyűjtött bizonyító adatok azonban kellőképpen rávilágítottak az arannyal üzérkedő szervezet egész tevékenységére s ezek alapján le is tartóztatták Erneszter Hermann és társait.

A vizsgálat ezenkívül azt is megállapította, hogy Erneszter és társai egyuttal kémkedéssel is foglalkoztak s ez volt az oka, hogy a már régebben gyanúsított társaságot tovább hagyták működni, mint ahogy ezt magának az aranycsempészeknek a leleplezése szükségessé tette volna.

A letartóztatottak azonban tagadják nemcsak a csempészés tényét, hanem azt is, hogy külföldi államnak kémszolgálatot teljesítettek.

A világháború legvéresebb harcainak színterére vezeti el az olvasót

BETTY SCHNEIDER:

VERDUN HALOTTAI

című megkapó szépségű könyve, amely most jelent meg Fodor Viola művészi fordításában. — A nyolcszázézer hősi halott emlékét megindító elmélyüléssel idéző műnek különös időszerűséget kölcsönöznek a közelmúlt eseményei, azért a kiváló német író könyve fokozott érdeklődésre tarthat számot.

Ara 80 Lei és portó. — Megrendelhető a Magyar Lapok kiadóhivatalában

„Szívvel-lélekkel fogom szolgálni népemet és remélem ebben a munkában Isten kegyelme meg fog segíteni“

A Magyar Lapok kolozsvári munkatársának tisztelgő látogatása dr. Napholcz Pál nagyvárad-szatmári megyéspüspöknél

„Sohasem számítottam erre a küldetésre...“

Kolozsvár. Saját tud. Soha a kolozsmonostori plébánia kis temploma és papi lakja előtt ilyen forgalom nem volt. Az úttesten meghúzódva egymás mögött magángépkocsik állanak, egyházi, polgári előkelőségek autói, akiknek első dolguk az új püspök hazaérkezése után, tisztelgő látogatást tenni annak szerény otthonában.

Mikor megérkezünk, éppen dr. Boga Álfos prelátus-kanonok száll gépkocsiba, aki első volt azok között, akik az új püspöknél tisztelgtek.

A püspök ajtót nyit.

Még csak kevesen tudják, hogy dr. Napholcz Pál, aki kinevezését követő napon elutazott, visszaérkezett Kolozsvárra. Ezért nagy szerencsénk van: senki sincs a plébánia épületében, amikor becsengetünk. Az új püspök nyit ajtót. Végtelen szerénységgel betessékel szerzetesi egyszerűséggel berendezett szobájába. Elmondjuk jövetelünk célját és rövid pár szóban nyilatkozatot kérünk a Magyar Lapok számára.

„A jó Isten kegyelméből nyertem ezt a megbízatást...“

— A jó Isten végtelen kegyelméből nyertem el ezt a megbízatást, — mondja csendes, megindult hangon. Nem kerestem ezt, de ha Isten akarata és egyházi feletteseim úgy óhajtották, engedelmséggel vállalom. Teljes szívvel és lélekkel fogom szolgálni népemet és remélem ebben a munkában Isten kegyelme meg fog segíteni, meg fogja könnyíteni munkámat.

„Sohasem számítottam erre a megtiszteltetésre.“

Megindító jelenet következik ezután. Zsombori László, a monostori egyházközség

gondnoka lép be fia kíséretében. Zsombori László egyike azoknak a lelkes híveknek, akik igen sokat dolgoztak az egyházközség érdekében a fáradhatatlan volt plébános mellett, akinek most magasabb küldetést szánt a Gondviselés. Zsombori László meghatóttan kíván szerencsét volt plébánosának új megbízatásához és Isten segítségét kéri munkájára. A püspök arcán mély megindulás tükröződik.

— Sohasem számítottam erre a küldetésre, — mondja, — amely most már elszólt itteni munkám mellől. Isten akarata azonban lehetővé teszi, hogy népemen ott is segíthessek. Engedelmséggel vállalom feladatomat és minden erőmmel azon leszek, hogy híveimért dolgozhassam.

Az árván maradt plébánia.

Nem maradhattunk sokáig, újabb tisztelgő küldöttség jelentkezik. Két gépkocsi áll meg a plébánia előtt. Veress Ernő vikárius, dr. Biró Vencel rendfőnök, Balázs András esperes, dr. Óvári Elemér főgondnok szállanak ki a gépkocsikból.

Ezalatt körüljárunk a plébánia területén. Az udvaron téglá, gerendák, építkezési anyag. A mai nehéz viszonyok között házról-házra járva gyűjtötték össze a szükséges pénzt, amivel anyagot vettek a plébániatemplom kibővítésére. De nemcsak anyagiakban, hanem lelkiekben is gazdagította egyházközsége népét a volt plébános. Nagyarányu szervező munkát indított meg és a vallás zászlaja alá gyűjtötte a Monostor és Kétvízköz negyedik szegényebb katolikus lakosságát.

Távozását minden híve őszintén sajnálja, de örvendhet is neki. Dr. Napholcz Pál kolozsmonostori plébánost nehezebb feladatok elvégzésére szólítja a kötelesség.

Tataru dr királyi helytartó látogatása a határvidéki vármegyékben

Nagyvárad. Saját tud. Tataru Coriolan dr, a Szamos-tartomány királyi helytartója két nap óta a nyugati határvidék vármegyéiben tartózkodik, hogy — az egész Szamos-tartományban végzett felülvizsgálásai során — a helyszínen állapítsa meg, hogyan hajtja végre a lakosság a mezőgazdasági munkák, de különösen az aratás elvégzésére vonatkozó utasításokat.

A királyi helytartó mindenütt megtekintette a munkálatokat, beszélgetéseket folytatott a mezőn a munkásokkal és a katonákkal, akik a határzóna katonai parancsnokságaival kötött megállapodások értelmében segítségére vannak a polgári lakosságnak az aratásnál és a szénakaszálásnál, s elégtétellel állapította meg, hogy a szántóvetők és a határóvezet harcosai közötti együttműködés kezdetei gyümölcsözőknek mutatkoznak, mert sehol egy buzakalász se marad learatatlan, sehol egy szál fű se lekaszálatlanul.

Tataru királyi helytartó a községvezetőkön és a szolgabírói hivatalokban tüzetesen érdeklődött a folyamatban levő munkák iránt és utasításokat adott a bevonult családtagjainak segélyezésére, a lakosságnak élelemmel való ellátására, az esőzések és árvizek következtében megromlóított országutak kijavítására és különösen a mezőgazdasági munka zavartalan menetére vonatkozólag.

A királyi helytartó megvizsgálta több község jegyzői hivatalát, néhány szolgabírói hivatalát, valamint a zilahi és nagyvárad prefekturákat. Egyidejűleg érintkezésbe lépett a vidék katonai parancsnokaival és tanácskozásokat folytatott velük a mezőgazdaság munkatervezet

végrehajtásával kapcsolatban. A mezőn dolgozó és a helyőrségeken állomásozó katonák között dohányt és levelezőlapokat osztott ki.

Nagyváradra szerda este érkezett a királyi helytartó. Eled felől, miután Feketeerdő vidékén a szlovák telepéseket látogatta meg. Körútján szerzett benyomásairól a következő nyilatkozatot tette a sajtó számára:

— Mindenütt, ahol jártam, békés és áldást hozó munkával találkoztam. A lakosság nyugodtan végzi munkáját, anélkül, hogy figyelemre méltatná azokat, akik különböző riasztó híresztelésekkel igyekeznek az izgatás és a széthúzás magvait széthinteni közöttük.

Tataru királyi helytartó nyilatkozatának további részében fantasztikusnak minősítette azokat a határmentuli sajtó- és rádió-közléseket, amelyek, mint mondotta, a romániai állapotokat riasztó színekben tüntetik fel a világ előtt és erőlyesen visszautasította e közléseket.

Az USA visszahívta köveit a balti államokból

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok kormánya szerdán visszahívta az USA köveit és katonai attaséit a balti államokból. A követségek személyzete egyelőre álmásheiyén marad.

Kinevezték Románia új londoni követét

Bucurestiből jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint Tilca, a Londonból visszahívott román követ helyébe Stoica, a propagandaminisztérium volt helyettes államtitkárát, volt ankarai román követet nevezték ki.

Rómába utazott a bucaresti olasz követ.

Rómából jelentik: Pellegrino Chigi bucaresti olasz követ a miniszterelnök és külügyminiszter római látogatására való tekintettel repülőgépen az olasz fővárosba érkezett.

Elégtétellel fogadja a francia közvélemény az új állampolgársági törvényt

Párizsból jelentik: A Journal című francia lap foglalkozik az új francia állampolgársági törvényvel. A lap megjegyzi, hogy ezt a törvényt a francia közvélemény különös elégtétellel fogadja. A francia nemzet hálás a Pétain-kormányzat a határozatért. Igen sok, főleg újdonsült francia állampolgár, kétes politikai tevékenysége után megkísérelte, hogy biztonságba helyezze magát a megtorlás elől. Most azonban ütött a leszámolás órája. — állapítja meg a lap.

A külföldi sajtó méltatja a Kárpátalja önkormányzatáról szóló törvényjavaslatot

Budapestről jelentik: A külföldi lapok részletesen ismertetik a kárpátaljai vajdasági létesítéséről szóló törvényjavaslatot.

Az Essener Nationalzeitung mértékadó helyről kapott értesülés alapján hangoztatja, hogy ezzel a törvényjavaslatl a ruszinok régi óhajának beteljesedéséről van szó. Ezt már annakidején a cseh kormánynak kellett volna megvalósítania, de erre soha sem került sor. Az önkormányzatra vonatkozó törvényjavaslat feladata, hogy biztosítsa a ruszin nép sajátos népi és kulturális fejlődését és a ruszin nyelv szabad használatát.

A Corriere della Sera kiemeli, hogy a javaslatnak a jelenlegi nemzetközi helyzetre való tekintettel igen nagy fontossága van, mert azt mutatja, hogy Magyarország tiszteltben tartja a kisebbségek jogait.

A Neue Zürcher Zeitung című svájci lap is hosszabb cikkben foglalkozik a törvényjavaslatl. Ismerteti annak szövegét és hozzáfűzi, hogy a törvényjavaslat fontosságát növeli az a tény, hogy a magyar miniszterelnök személyesen lépett fel a törvényjavaslat szószólójaként.

Apcéhirdetések

Elveszett

Elveszett
egy 30x20 cm. nagyságú, feltűnően művészi kiállítási úoi fénykép a Parcul Carmen Sylva (Schlauch-tér) és Bulevardul Regele Ferdinand 11. szám közötti utvonalon. Megtalálój jutalmat kap a Parcul Carmen Sylva 16. szám alatt.

Lakás

Kiadó
egy szoba, alcover, konyha, mellékhelyiségekben álló lakás aug. 1-re. Dr. Bárdos, Oradea-Nagyvárad, Strada Nicolae Jiga 7. szám.

Kétszobás
előszobás modern lakás azonnalra kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Madridului 4. szám.

Kiadó
2 szobás lakás mellék-helyiségekkel. Oradea-Nagyvárad, Strada I. Ciordas 38.

Butorozott szoba
magános férfinak kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Pasteur 23. sz. felső csengő

Háromszobás
utcai lakás, fürdőszobával kiadó. Nagyvárad, Str. Delavrancea 12. szám.

Két- és háromszobás lakás azonnal kiadó. Frenzel, Oradea-Nagyvárad, Str. Vlahuta 44.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad. II. Károly király-út 5. szám.

CENZURAT